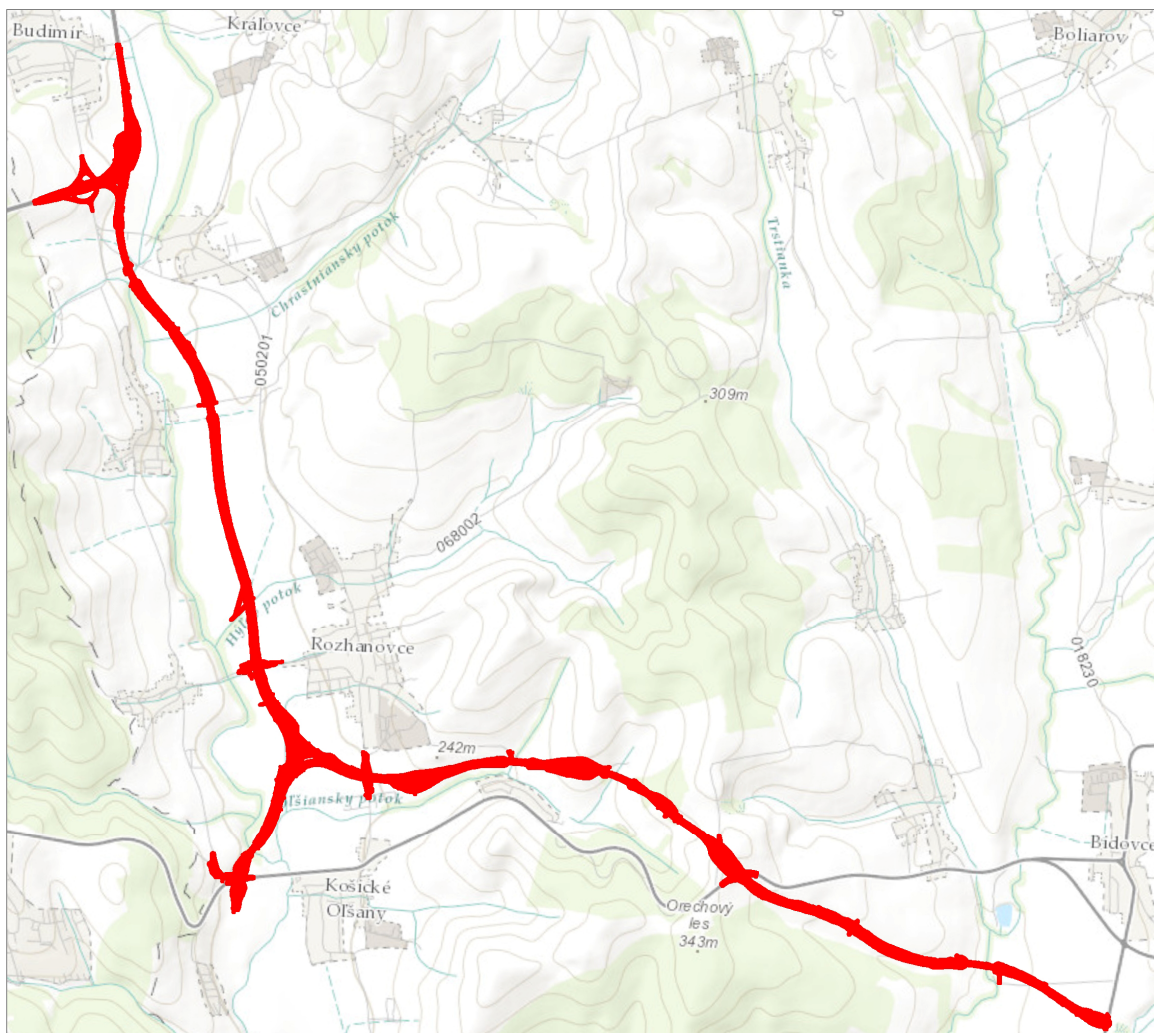

Navrhovateľ:

NÁRODNÁ DIAĽNIČNÁ SPOLOČNOSŤ

Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava

„Diaľnica D1 Budimír – Bidovce“

**Hodnotenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000
podľa článku 6.3 smernice EÚ 92/43/EHS**

Február 2014

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET, s. r. o.

priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika

Tel.: (+421 2) 45 69 05 68

E-mail: info@ekojet.sk, www.ekojet.sk

Obsah

1. Úvod	4
2. Základné údaje o navrhovateľovi.....	5
3. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	5
3.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	5
3.2 Vývoj projektu - stručný popis predprojektovej a projektovej prípravy	5
3.3 Stručný opis technického a technologického riešenia	6
3.4 Požiadavky na vstupy	6
3.5 Údaje o výstupoch	8
3.6 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.....	9
3.7 Prehľad východiskovej dokumentácie.....	10
3.8 Prehľad podmienok vydaných k umiestneniu navrhovanej činnosti z pohľadu ochrany prírody	11
3.9 Prehľad podmienok vydaných k oznámeniu o zmene	13
4. Metodológia hodnotenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000.....	14
4.1 Použité postupy hodnotenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000	15
4.2 Použitá terminológia	16
5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000.....	17
5.1 CHVÚ Košická kotlina (SKCHVU009).....	18
5.2 CHVÚ Slanské vrchy (SKCHVU025)	19
5.3 ÚEV Stredné Pohornádie (SKUEV0328)	20
5.4 ÚEV Strahuľka (SKUEV0326).....	20
5.5 Biotop Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0)	20
5.6 Biotop Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0).....	21
5.7 Priestorové vyjadrenie vplyvu na sústavu území Natura 2000	21
6. Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti.....	22
6.1 Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Košická kotlina.....	22
6.1.1 Sokol rároh (<i>Falco cherrug</i>)	23
6.1.2 Sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	23
6.1.3 Ďateľ hnedkavý (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	24
6.1.4 Bocian biely (<i>Ciconia ciconia</i>)	24

6.1.5 Prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	24
6.1.6 Orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	25
6.2 Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Slanské vrchy.....	26
6.2.1 Orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	27
6.2.2 Výr skalný (<i>Bubo bubo</i>)	27
6.2.3 Orol krikľavý (<i>Aquila pomarina</i>)	28
6.2.4 Včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	28
6.2.5 Ďateľ prostredný (<i>Dendrocopos medius</i>)	29
6.2.6 Sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	29
6.2.7 Penica jarabá (<i>Sylvia nisoria</i>)	29
6.2.8 Muchárik bielokrký (<i>Ficedula albicollis</i>).....	30
6.2.9 Strakoš červenochrbtý (<i>Lanius collurio</i>).....	30
6.2.10 Škovránok stromový (<i>Lullula arborea</i>)	31
6.2.11 Prepelica poľná (<i>Coturnix coturnix</i>)	31
6.2.12 Krutihlav hnedý (<i>Jynx torquilla</i>).....	31
6.2.13 Muchár sivý (<i>Muscicapa striata</i>)	32
6.2.14 Hrdlička poľná (<i>Streptopelia turtur</i>)	32
6.2.15 Pŕhlaviar čiernohlavý (<i>Saxicola torquata</i>)	33
6.2.16 Chrapkáč poľný (<i>Crex crex</i>)	33
6.2.17 Žlna sivá (<i>Picus canus</i>)	34
6.3 Hodnotenie vplyvov na biotop 91F0 – Ls1.2	34
6.4 Hodnotenie vplyvov na biotop 91E0 – Ls1.3	37
6.5 Celková významnosť vplyvov na predmet ochrany dotknutých lokalít.....	41
6.6 Hodnotenie vplyvov na integritu dotknutých území sústavy Natura 2000.....	43
6.7 Hodnotenie kumulatívnych vplyvov	44
7. Záver	46
Použitá literatúra.....	48
Mapová a iná obrazová dokumentácia.....	51
Stanoviská a odpovede	60

1. Úvod

Hodnotenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000 bolo vypracované v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len Hodnotenie). Ku konceptu Hodnotenia boli zaslané stanoviská a pripomienky, ktoré sú v predkladanom materiáli už zapracované. Od str. 60 sú priložené stanoviská a odpovede spracovateľa na došlé pripomienky. Hodnotenie sa týka trasy a technického riešenia úseku diaľnice D1 Budimír – Bidovce, na ktoré bola vypracovaná dokumentácie pre stavebné povolenie.

Natura 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Jej hlavným cieľom je zachovať prírodné dedičstvo, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej EÚ.

Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

- 1) Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako Smernica o vtákoch – Birds Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), v národnej legislatíve ide o chránené vtáčie územia (CHVÚ).
- 2) Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako Smernica o biotopoch – Habitats Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC), v národnej legislatíve ide o územia európskeho významu (ÚEV) – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Potreba a postup hodnotenia vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 vyplýva zo Smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, konkrétne z článku 6 ods. 3) a 6 ods. 4).

Článok 6 ods. 3) – Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí s určitou lokalitou alebo nie je pre starostlivosť o ňu nevyhnutný, ale pravdepodobne bude mať na túto lokalitu významný vplyv buď samostatne alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, bude predmetom primeraného hodnotenia jeho dopadov na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Z hľadiska záverov hodnotenia dopadov na lokalitu a s ohľadom na ustanovenia v článku 6 ods. 4 príslušné národné orgány schvália tento plán alebo projekt len vtedy, keď zistia, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu príslušnej lokality a v prípade, že je to vhodné, prihliadnu tiež na stanovisko verejnosti.

Článok 6 ods. 4) – Ak sa aj napriek negatívnemu hodnoteniu dopadov na lokalitu a neexistencii alternatívnych riešení musí plán alebo projekt realizovať z naliehavých dôvodov prvoradého verejného záujmu vrátane sociálnych a ekonomických dôvodov, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany celkovej spojitosti sústavy Natura 2000. O prijatých kompenzačných opatreniach bude informovať Európsku komisiu (ďalej len „EK“). Ak sa na príslušnej lokalite vyskytujú prioritné typy biotopov a / alebo prioritné druhy, jediné dôvody, na ktoré je možné prihliadať sú tie, ktoré sa týkajú ľudského zdravia alebo verejnej bezpečnosti, priaznivých dôsledkov prvoradého významu z hľadiska životného prostredia alebo podľa stanoviska EK iných naliehavých dôvodoch prevažujúceho verejného záujmu.

2. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov:	Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
2. Adresa:	Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava
3. IČO:	35 919 001

3. Základné údaje o navrhovanej činnosti

V primeranom hodnotení (AA) vplyvov stavby na územie sústavy Natura 2000 bol posudzovaný jeden základný variant (mapa 1), ten je určený v zmysle záverečného stanoviska MŽP SR, vydaného rozhodnutia o umiestnení stavby, oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, ako aj dokumentácie pre stavebné povolenie (v rozpracovanosti).

3.1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Trasa diaľnice je umiestnená v Košickom kraji, v okrese Košice – okolie a jej stavebné objekty budú zrealizované na pozemkoch podľa geometrických plánov v katastrálnych územiach obcí Kráľovce, Budimír, Vajkovce, Beniakovce, Rozhanovce, Hrašovík, Vyšný Olčvár, Ďurďošík, Bidovce, Svinica.

3.2 Vývoj projektu - stručný popis predprojektovej a projektovej prípravy

Na diaľnicu D1 v úseku Budimír – Bidovce, na základe Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (EKOPED Žilina, marec 1997), vypracovanej podľa zákona č. 127/1994 Z.z., bolo vydané Záverečné stanovisko Ministerstva životného prostredia (MŽP SR) č. 974/96-4.2 zo dňa 19.01.1998, v ktorom boli stanovené podmienky pre ďalšiu fázu prípravy stavby diaľnice D1v predmetnom úseku. V Správe o hodnotení bol posudzovaný jeden základný variant, ktorý bol porovnávaný s nulovým variantom. Výsledky procesu hodnotenia **odporúčali variant diaľnice v porovnaní s nulovým variantom ako environmentálne vhodnejší.**

Následne po vydaní Záverečného stanoviska MŽP SR bola vypracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, spracoval DOPRAVOPROJEKT, a.s., jún 2007, a následne bolo vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. j. 45/2008-Bi zo dňa 11.08.2008.

V júni 2013 po predložení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov MŽP SR vydalo vyjadrenie podľa § 18, ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, že u zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Budimír - Bidovce“ sa **nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto nie je predmetom povinného posudzovania** podľa § 18 ods. 4) zákona (číslo: 5839/13-3.4/ml, zo dňa 28.06. 2013, <http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d1-budimir-bidovce-zmena>).

Podkladom pre uvedené vyjadrenie bolo aj vyjadrenie k stavbe: "Diaľnica D1 Budimír - Bidovce" z hľadiska ochrany prírody a krajiny podľa § 9 ods. 1 písm. c) zákona číslo 543/2002 Z.z o ochrane prírody krajiny v znení neskorších predpisov, vyjadrenie vydal Obvodný úrad životného prostredia Košice - okolie zo dňa 21.02.2013, v ňom konštatuje, že zmenu činnosti, rozpracovanú

v koncepte dokumentácie oznámenia o zmene, nepovažuje za takú zmenu, ktorá by mohla mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nemá k predmetnému konceptu dokumentácie oznámenia o zmene pripomienky.

Tento materiál je spracovaný na základe uvedených materiálov a rozhodnutí a hodnotí vplyvy stavby na územia sústavy Natura 2000 podľa článku 6.3 smernice EÚ 92/43/EHS.

3.3 Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaný úsek diaľnice D1 Budimír – Bidovce bude priamym pokračovaním diaľnice D1 Prešov – Budimír, kategórie D 26,5/120 s navrhovanou **dĺžkou 14 400 m**. Úsek diaľnice D1 Prešov – Košické Olšany zároveň tvorí totožný úsek s koridorom rýchlostnej cesty R4 Vyšný Komárnik – Svidník – Prešov – Milhošť. Diaľnica D1 je situovaná v údolí rieky Torysa s napojením na ZÚ na jestvujúcu diaľnicu Prešov – Budimír. Diaľnica D1 v úseku Budimír – Košické Olšany bude súčasťou „východného“ obchvatu mesta Košice a spolu s rýchlostnou cestou R2/R4 bude tvoriť základný dopravný koridor mimo zastavané územie mesta Košice. Navrhovaný úsek diaľnice D1 Budimír – Bidovce je na komunikačný systém napojený v nasledujúcich mimoúrovňových križovatkách:

- **MÚK Budimír** s napojením na cestu I/68 a „severný“ diaľničný privádzač do mesta Košice,
- **MÚK Košické Olšany**, kde je napojená rýchlostná cesta R2/R4 na diaľnicu D1 a MÚK Hrašovík, kde je na rýchlostnú cestu R2/R4 napojená cesta I/50,
- **MÚK Bidovce**, kde je na diaľnicu D1 napojená cesta II/576 a cestu I/50.

Súčasťou diaľnice D1 Budimír – Bidovce je aj úsek rýchlostnej cesty R2/R4 z križovatky Košické Olšany po križovatku Hrašovík na ceste I/50 s dĺžkou rýchlostnej cesty R2/R4 1,061 km.

Dĺžka diaľnice D1: 14,400 km

Kategória diaľnice D1: D 26,5/120

Dĺžka rýchlostnej cesty R2/R4: 1,061 km

Kategória rýchlostnej cesty R2/R4: R 24,5/100

Celková plocha vozoviek: 478 020 m²

Počet častí stavby: 132

Počet mostných objektov: 23

Celková dĺžka mostných objektov: 3 452,7 m

Celková dĺžka protihlukových stien: 2 690 m (plocha 8 070 m²)

Celkový objem zemných prác: 1,617 mil. m³ výkop a 2,203 mil. m³ násyp

V súčasnosti sa záujmové územie diaľnice D1 Budimír – Bidovce využíva na poľnohospodárske účely, menšiu časť územia tvoria lesné porasty. V katastri nehnuteľností sú plochy predmetného územia evidované ako orná pôda, trvalý trávny porast, les, zastavaná plocha, vodná plocha, záhrady, sady a ostatná plocha.

3.4 Požiadavky na vstupy

Geológia – na viacerých úsekoch trasy diaľnice D1 (km 7,700; km 8,200-8,550; km 9,200; km 9,900-10,100; km 10,250-10,500 a km 10,750) boli zaznamenané staré stabilizované i potencionálne zosuvy, a tiež recentné aktívne i potencionálne zosuvy. Vznik zosuvov v celom

skúmanom území je podmienený geologicko-tektonickou stavbou, hydrogeologickými pomermi (striedanie menej pevných a nepriepustných ílovcov s pevnejšími a relatívne priepustnejšími pieskovecami a tiež existencia lokálnych tektonických porúch) a morfológickými pomermi.

Ovzdušie – podľa podrobného IGHP (INGEO-ighp, s.r.o. Žilina, 2011) bol v roku 2010 zaznamenaný nadpriemerné úhrny zrážok a to v mesiacoch máj (298 mm) a jún (151 mm). Tento mimoriadny úhrn zrážok spôsobili enormné zvýšenie vodnosti tokov, dôsledkom ktorého došlo k vybreženiu tokov a k rozsiahlym záplavám aj mimo inundačné územie. Záplavami bolo postihnuté aj územie trasy diaľnice D1 medzi Budimírom a Košickými Oľšami.

Vodstvo – údolie rieky Torysy je v predmetnom území vyznačené výrazným inundačným územím. Q100 je v profile na mostnom objekte na ceste I/50 s prietokom 360 m³.s⁻¹, Q100 je 500 m³.s⁻¹. Veľká voda sa vylieva z koryta na širokú inundačnú nivu dosahujúcu šírku až 1 km. Inundácia zasahuje aj do zastavaných území obcí Vajkovce, Beniakovce, Rozhanovce a Košické Oľšany. Koryto rieky je v danom úseku neupravené. Prietok už Q5 spôsobuje miestne vybreženie z koryta a pomerne rozsiahlu inundáciu v údolí koryta. Voda sa vylieva hlavne na ľavú stranu, kde je trasovaná diaľnica D1. Prietok Q10 spôsobuje inundáciu v celom území a z hľadiska výstavby diaľnice znamená prerušenie stavebných prác.

Hydraulické vlastnosti podzemných vôd negatívne ovplyvňuje ílová zložka. Obeh a režim podzemnej vody je v zásade určený režimom a vodnosťou Torysy. Podľa Jetela et al. (2001) maximálne stavy hladiny podzemnej vody sú viazané na marec – apríl a jún – júl (podľa priestorového rozloženia a intenzity zrážok). Pokles hladiny nastáva koncom leta do začiatku zimy. Pretože v kolektore dominuje napätá hladina, predpokladá sa, že pri poklese sa znižuje napätosť zvodne (výška výtlačnej hladiny v ílovom súvrství).

Priamo v trase diaľnice D1 sa nenachádzajú žiadne termálne, minerálne a ani geotermálne pramene. V lokalite južne od obce Bidovce sa nachádzajú geotermálne vrty s potenciálom výhľadového využitia.

Diaľnica D1 je situovaná severne od vodných zdrojov, pričom nezasahuje do ochranného pásma vodných zdrojov. Podľa záverov IGP nemožno však vylúčiť negatívny vplyv výstavby a prevádzky diaľnice D1 v úseku km 8,000 – 12,000 na kvantitatívne a kvalitatívne parametre vodárenského zdroja, napriek faktu, že trasa diaľnice v tomto úseku je vedená mimo ochranných pásiem. Z tohto dôvodu je odporúčané pred výstavbou diaľnice zabezpečiť pre obec Košické Oľšany náhradný zdroj pitnej vody.

Pôda – v posudzovanom území, hlavne v prvej časti trasy diaľnice, prevažujú produkčné orné pôdy vysokej bonity – fluvizeme až fluvizeme glejové, hlboké až stredne hlboké, s malým obsahom skeletu a pomerne priaznivým vodným a vzdušným režimom. V druhej časti trasy prevažujú stredne až menej produkčné orné pôdy nižšej bonity – kambizeme pseudoglejové, sprievodne pseudogleje a hnedozeme pseudoglejové, na nive Oľšavy prevažujú fluvizeme glejové.

Z hľadiska pravdepodobnej degradácie pôd a rozvoja erózných procesov je trasa diaľnice v oblasti nivy rieky Torysa charakteristická vysokou stabilitou pôd – dominujú hlboké skeletnaté pôdy na fluválnej rovine, pričom náchylnosť pôd na procesy vodnej erózie sú minimálne. Na zrnitostne ľahších fluvizemiach je riziko vzniku veternej erózie počas stavebných prác a v období odkrytia pôdy. Úsek trasy cez Oľšiansku pahorkatinu je vedený relatívne menej stabilnými pôdami kambizemného až hnedozemného typu, kde pri kombinácii s členitým a sklonitým reliéfom je reálne nebezpečenstvo vzniku procesov vodnej erózie. Naopak vedenie trasy diaľnice cez nivu Oľšavy a Svinického potoka je charakteristické vysokou odolnosťou voči procesom vodnej erózie.

Trasa diaľnice je vedená z väčšej časti cez poľnohospodársky pôdny fond (PPF) a v minimálnom rozsahu aj cez lesný pôdny fond (LPF).

Celková plocha navrhovaná pre zariadenie staveniska stavby je 115 200 m², z toho pre pomocné zariadenie staveniska 98 800 m². Plocha pre hlavné zariadenie staveniska o výmere 8 500 m² bude spevnená panelmi, zostávajúca plocha len štrkodrvinou. Na ploche spevnenej panelmi bude možné osadiť objekty kancelárskych a sociálnych zariadení, pomocné sklady a skládku materiálov.

3.5 Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia – z hľadiska produkcie oxidu uhoľnatého v časovom horizonte roku 2040, ani za nepriaznivých rozptylových podmienok a vybudovaní diaľnice nebudú prekročené povolené imisné limity oxidu uhoľnatého. Obdobný stav sa predpokladá aj u oxidu dusíka.

Zdroje hluku – pre elimináciu hlukovej záťaže obytných domov na okraji obcí Vajkovce a Rozhanovce sú navrhnuté protihlukové steny s priehľadnou a pohltivou povrchovou úpravou.

Odpadová voda – z vozovky diaľnice D1 bude cez pozdĺžny rigol a vpustý odvedená do diaľničnej kanalizácie. Voda z diaľničnej kanalizácie bude cez odlučovače ropných látok vypúšťaná do recipientu. Zrážkové vody zo zárezových a násypových svahov budú zachytené priekopami, ktoré budú zaústené do recipientu. V úseku prechodu diaľnice D1 nad PHO 2. stupňa vodného zdroja Košické Olšany budú priekopy spevnené dlažbou do betónu.

Odpady – produkcia odpadov sa bude v etapách výstavby a etape prevádzky diaľnice líšiť nielen v kvantitatívnom vyjadrení, ale aj v kategóriách vznikajúcich odpadov. Vzhľadom na skutočnosť, že stavba neprechádza pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov, nie sú stanovené osobitné podmienky pre vykonávanie stavebných prác ako aj pre zriaďovanie a prevádzku zariadení staveniska, resp. stavebných dvorov. **V etape výstavby** vzniknú odpady z likvidácie krovia, výrub stromov, odstránenie jestvujúcej vozovky, vybúraných hmôt, demolácia panelovej plochy, odstránenie jestvujúcich vedení pri jeho preložke do novej trasy. Stavba nevyžaduje demoláciu žiadnych objektov budov obytnej ani inej funkcie. **Počas prevádzky** komunikácie budú vznikať odpady pri údržbe a oprave komunikácie – bitúmenové zmesi z obrusnej vrstvy vrchnej časti vozovky, pri starostlivosti o dopravné značenie – odpadové farby a laky a ich obaly, z odstraňovania následkov prípadných havárií (výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky, absorpčné materiály atď.), z čistenia lapačov olejov, drevo z údržby vegetačnej zelene.

Tabuľka 1 Predpokladané druhy odpadov produkované počas prevádzky

Kat. č.	Názov odpadu podľa vyhl. 284/2001 Z.z.
08 01 11	Odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky (N)
08 01 12	Odpadové farby a laky iné ako uvedené v 0801011 (O)
13 05 02	Kaly z odlučovačov oleja z vody (N)
13 05 06	Olej z odlučovačov oleja z vody (N)
13 05 07	Voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody (N)
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami (N)
15 02 02	Adsorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecif. handry na handry na čistenie kontaminované nebez. látkami (N)
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 170301 (O)

17 05 05	Výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky (N)
20 03 01	Zmesový komunálny odpad (O)
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad (O)

Medzi odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky (N) sú podľa Katalógu odpadov zaradené:

- 13 02 05 – nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje,
- 13 02 06 – syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje,
- 13 07 01 – vykurovací olej a motorová nafta,
- 13 05 02 – kaly z odlučovačov oleja z vody,
- 13 05 06 – olej z odlučovačov oleja z vody,
- 13 05 07 – voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody,
- 15 02 02 – absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami,
- 15 01 10 – obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami,
- 16 01 07 – olejové filtre,
- 16 01 13 – brzdové kvapaliny,
- 16 02 15 – nebezpečné časti odstránené z vyradených zariadení,
- 16 06 01 – olovené batérie.

Na území mesta Košice v súčasnosti je subjekt zaoberajúci sa zneškodňovaním nebezpečného odpadu. Vzniknuté druhy nebezpečných odpadov sú pôvodcami zneškodňované v V.O.D.S. a.s. Košice, AGB ekoservis, s.r.o. Košice, skládka nebezpečných odpadov U.S.Steel Košice. Likvidáciou a regeneráciou odpadových olejov sa zaoberá spaľovňa nebezpečných odpadov FECUPRAL, s.r.o. Prešov.

3.6 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Jedným z dôležitých strategických cieľov Slovenskej republiky v procese európskej integrácie je napojenie dopravnej siete na európsku dopravnú sieť. Navrhovaná diaľnica D1 v úseku Budimír - Bidovce je v súlade s „Programom rozvoja diaľničnej siete Slovenskej republiky“, ako aj v súlade s uznesením vlády SR č. 523 z 26. 3. 2003 k aktualizácii projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na území Slovenskej republiky.

Predmetný úsek diaľnice D1 je súčasťou medzinárodného dopravného koridoru č. V, jeho modifikácie na území Slovenskej republiky vetvou „A“, v trase Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod (Ukrajina), v súlade s trasami európskych multimodálnych dopravných koridorov, definovaných na Paneurópskej konferencii o doprave (Kréta, 1994) a v súlade s územným plánom VÚC Košického samosprávneho kraja. Tento úsek diaľnice bude súčasťou hlavného diaľničného ťahu D1 na území Slovenskej republiky. Navrhovaný úsek diaľnice Budimír – Bidovce bude priamym pokračovaním jestvujúcej diaľnice D1 Prešov – Budimír. Úsek diaľnice D1 Prešov – Košické Olšany zároveň tvorí totožný úsek s koridorom rýchlostnej cesty R4 Vyšný Komárnik – Svidník – Prešov – Milhost'. Diaľnica D1 je situovaná v údolí rieky Torysa s napojením na ZÚ na jestvujúcu diaľnicu Prešov - Budimír.

V súčasnosti sa celý objem dopravy v záujmovom území realizuje po diaľnici D1 zo severu od Prešova, po ceste I. triedy I/68 zo severu od Prešova. Diaľnica D1 je súčasťou medzinárodnej cestnej siete pod označením E 50. Diaľnica D1 a cesta I/68 sú napojené na komunikačný systém mesta Košice tzv. severným diaľničným privádzačom. Z východnej strany od mesta Košice je doprava vedená cestou I/50, ktorá je súčasťou medzinárodnej siete ciest pod označením E 50. Cesty I/68 a I/50 sa križujú v meste Košice priamo v zastavanom území mesta, kde v súčasnosti prebieha výstavba mimoúrovňovej križovatky týchto ciest. Doprava je tak vedená priamo cez zastavané územie mesta Košice. Obsluhu územia s obcami v údolí rieky Torysy a potoka Olšava zabezpečuje sieť ciest II. a III. triedy napojených z ciest I/68 a I/50.

Diaľnica D1 v úseku Budimír – Košické Olšany bude súčasťou „východného“ obchvatu mesta Košice a spolu s rýchlostnou cestou R2/R4 tvorí základný dopravný koridor mimo zastavané územie mesta Košice. Navrhovaná diaľnica D1 v úseku Budimír – Košické Olšany – Bidovce s napojením na úsek D1 v prevádzke Prešov - Budimír, preberie podstatnú časť celkovej dopravy z úseku cesty I/68 a I/50, najmä tranzitnú nákladnú dopravu.

Navrhovaný úsek diaľnice D1 Budimír – Bidovce je na komunikačný systém napojený v troch mimoúrovňových križovatkách:

- križovatka Budimír s napojením na cestu I/68 a „severný“ diaľničný privádzač do mesta Košice,
- križovatka Košické Olšany kde je napojená rýchlostná cesta R2/R4 na diaľnicu D1 s križovatkou Hrašovík kde je na rýchlostnú cestu R2/R4 napojená cesta I/50,
- križovatka Bidovce kde je diaľnica D1 napojená prostredníctvom cesty II/576 na cestu I/50.

Zvýšenie kapacity cestného ťahu v smere východ - západ, zabezpečenie vyššej dopravnej funkcie, vytvorenie súvislej siete diaľnic a rýchlostných ciest s nadregionálnou dopravnou funkciou je možné dosiahnuť vybudovaním navrhovanej diaľnice D1 Budimír - Bidovce kategórie D 26,5/120 s navrhovanou dĺžkou 14,400 km. Súčasťou diaľnice D1 Budimír – Bidovce je aj rýchlostná cesta R2/R4 z križovatky Košické Olšany po križovatkou Hrašovík na cestu I/50 s dĺžkou rýchlostnej cesty R2/R4 1,061 km.

3.7 Prehľad východiskovej dokumentácie

Hodnotenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000 vychádzalo z nasledovných stanovísk a podkladových štúdií:

- Technická štúdia Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, spracoval Ing. Tabaček, Žilina, 1997,
- Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, Správa o hodnotení, spracoval EKOPED, s.r.o., Žilina, marec 1997,
- Posudok na Správu o hodnotení vplyvov Diaľnice D1 Budimír – Bidovce, Ing. Magdaléna Vodzinská, november 1997
- Záverečné stanovisko MŽP SR č. 974/96-4.2 zo dňa 19.01.1998,
- Dokumentácia pre územné rozhodnutie Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, spracoval DOPRAVOPROJEKT, a.s., jún 2007,
- Územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. j. 45/2008-Bi zo dňa 11.08.2008,
- Dokumentácia na stavebné povolenie, spracoval DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 06.2011
- Sprievodná správa k dokumentácii na stavebné povolenie (DSP), vypracoval Ing. Branislav Juhás, v 12.2011,

- TECHNICKÁ SPRÁVA k dokumentácii na stavebné povolenie (DSP), vypracoval Ing. Branislav Juhás, v 12.2012,
- Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti - Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 02.2013
- Vyjadrenie k stavbe: "Diaľnica D1 Budimír - Bidovce" z hľadiska ochrany prírody a krajiny podľa § 9 ods. 1 písm. c) zákona číslo 543/2002 Z.z o ochrane prírody krajiny v znení neskorších predpisov, vyjadrenie vydal Obvodný úrad životného prostredia Košice - okolie zo dňa 21.02.2013.

3.8 Prehľad podmienok vydaných k umiestneniu navrhovanej činnosti z pohľadu ochrany prírody

(Územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. j. 45/2008-Bi zo dňa 11.08.2008)

Obvodný úrad životného prostredia Košice – okolie, (ŠVS) č. 2007/01678 zo dňa 12. 11. 2007

- a) Križovanie mostného objektu diaľnice D1 s riekou Torysa pri obci Vajkovce riešiť tak, aby piliér nezasahoval do prietochného profilu toku.
- b) Žiadame doplniť výpočet potreby vody pre objekty rýchleho občerstvenia na odpočívadle Beniakovce v závislosti na výdatnosti vodného zdroja, ktorý je využívaný na zásobovanie vodou obce Vajkovce. Investora stavby upozorňujeme, že možnosť a podmienky napojenia sa na obecný vodovod je potrebné dohodnúť s vlastníkom vodovodu, ktorým je Obec Vajkovce.
- c) Návrh opatrení zabezpečujúcich ochranu využívaného vodárenského zdroja, ktorý bude dotknutý umiestnením stavby diaľnice v ochrannom pásme II. stupňa, resp. v jeho tesnej blízkosti je potrebné osobitne posúdiť v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú pôsobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov – príloha č. 3, bod 3,5.
- d) V zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami je v aktívnej zóne inundačného územia zakázané skladovať materiál, látky a predmety v zmysle § 13 ods. 6 je v aktívnej aj pasívnej zóne inundačného územia zakázané umiestňovať sklady nebezpečných látok a ČS pohonných hmôt. V predloženej projektovej dokumentácii sú stavebné dvory aj skládky materiálu umiestnené aj v týchto územiach. Žiadame ich presunúť mimo inundačného územia.

Splnenie podmienok:

- a) Inundačný mostný objekt 208-00 cez riekou Torysa má upravené rozpätie polí v mieste kríženia s riekou Torysa a súčasťou projektu je aj úprava rieky Torysa s opevnením koryta pod mostným objektom pre zabránenie poškodenia spodnej časti mosta.
- b) V rámci projektu na stavebné povolenie z rozhodnutia stavebníka bolo vylúčené odpočívadlo Beniakovce.
- c) Pozdĺžna odvodňovacia priekopa v päte telesa cesty je navrhovaná ako nepriepustná a voda z vozovky diaľnice je zaústená do diaľničnej kanalizácie s prevedením cez mostné objekty 216-00 a 217-00 a vyústením v km 6,5 do odvodňovacej priekopy.

- d) Plochy pre zariadenie staveniska sú situované v mieste pasívnej zátopy rieky Torysa vzhľadom rozsah aktívnej zátopy iba do vzdialenosti cca 20 m od koryta rieky. Na týchto plochách nie je navrhované umiestnenie skladov nebezpečných látok a pohonných hmôt.

Obvodný úrad životného prostredia Košice – okolie, (OH) č. 2007/01680 zo dňa 10.10.2007

- a) Projektovú dokumentáciu pre SP žiadame predložiť na vyjadrenie s konkretizovaním údajov:
- b) zoznam druhov odpadov podľa platného katalógu odpadov (aj výkopová zemina)
- c) množstvo jednotlivých druhov odpadov v tonách
- d) navrhovaný spôsob naloženia s nimi v súlade s platnými právnymi predpismi na úseku odpadového hospodárstva so zreteľom na skutočnosť, že investor *ako potenciálny pôvodca odpadov kategórie „N“ je povinný plniť povinnosti ustanovené § 40 zákona o odpadoch pri nakladaní s nimi, * ako držiteľ stavebných odpadov a odpadkov z demolácií, ak ich celkové množstvo z uskutočňovania stavebných a demolačných prác na jednej stavbe alebo súbore stavieb, ktoré bezprostredne súvisia, presiahne súhrnné množstvo 200 t za rok je povinný ich triediť podľa druhov (§ 19 ods. 1 písm. b) a c) zákona o odpadoch a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.

Splnenie podmienok:

- a) Akceptované pozri dokladovú časť.
- b) Akceptované.
- c) Akceptované.
- d) Akceptované.

Obvodný úrad životného prostredia Košice – okolie, (OPaK) č. 2007/01679 z dňa 06.11.2007

- a) Na výrub stromov alebo krovia je potrebné o súhlas požiadať tunajší úrad, ak tento zákon neustanovuje inak. Výrub musí byť riešený samostatným konaním
- b) Vzhľadom na rozsiahly predpokladaný výrub drevín rastúcich mimo lesa požadujeme vykonať náhradnú výsadbu primeraného množstva vhodných drevín v posudzovanom území, nielen realizovať vegetačné úpravy svahov vlastného telesa diaľnice a rýchlostnej komunikácie.
- c) Pri vykonávaní stavebných prác zabezpečiť dodržiavanie zásad všeobecnej ochrany prírody a krajiny.

Splnenie podmienok:

- a) Akceptované – realizované v rámci prípravy stavebného konania pozri dokladovú časť.
- b) Výrub drevín a vegetačné úpravy budú realizované v súlade so zákonom NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny.
- c) Požiadavka na zhotoviteľa stavby.

Štátna ochrana prírody SR, reg. Správa ochrany prírody a krajiny Prešov, č. RCOP PO/KE/284/07/St zo dňa 3.7.2007

Trasa diaľnice D1 Budimír – Bidovce prechádza územím, ktoré patrí z hľadiska prírodných a krajinných hodnôt medzi menej významné územia okresu Košice – okolie. Vyskytuje sa však na nej v kat. úz. Obce Rozhanovce vyššie uvedený lesný biotop národného významu (dubovo hrabové lesy karpatské), preto územnoplánovacia dokumentácia diaľnice D1 Budimír – Bidovce ho musí v zodpovedajúcej miere zohľadniť a rešpektovať. Celková spoločenská hodnota zasiahnutého lesného biotopu národného významu Ls2.1 na trase diaľnice D1 Budimír – Bidovce, v lokalite Mutiny je 11 233 200, 00 Sk.

Splnenie podmienky: Akceptované.

3.9 Prehľad podmienok vydaných k oznámeniu o zmene

(MŽP SR, číslo: 5839/13-3.4/ml, zo dňa 28.06. 2013)

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v území, v ktorom platí 1. stupeň ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a nezasahuje do európskej siete NATURA 2000. Negatívny vplyv na migráciu zveri bude minimalizovaný návrhom mostného objektu dĺžky 175m (obj. 217-00), Zásah do lesného porastu naruší stabilitu lesného ekosystému (otvorenie porastových stien, nástup invázných rastlín a pod.). Obmedzením zásahu do porastu na nevyhnutnú mieru, oplotením lesného porastu zo strany diaľnice už pred zahájením stavebných prác, a realizovaním monitoringu lesných ekosystémov, ktorého cieľom bude získať informácie o aktuálnom zdravotnom stave drevín, o miere a intenzite poškodenia, priestorových a časových zmenách zdravotného stavu drevín na sledovanom území môžeme navrhovanú zmenu hodnotiť ako prijateľnú. Realizovanie zmierňujúcich opatrení je potrebné vykonať v úzkej súčinnosti s pracovníkmi Regionálneho centra ochrany prírody v Prešove, môžeme hodnotiť navrhovanú zmenu ako mierny vplyv.

Opatrenia

Počas celej prípravy stavby sa opatrenia postupne vyvíjali a upravovali. V zásade platia opatrenia popísané v záverečnom stanovisku aktualizované pre DUR a DSP. Ide o množstvo opatrení, ktoré vylepšujú technické riešenie diaľnice a dávajú ju do polohy environmentálne akceptovateľnej. Najmä protihlukové steny sú nevyhnutnou podmienkou pre realizáciu diaľnice.

Súčasťou dokumentácie oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa prílohy 8a, zákona č. 24/2006 Z.z. je aj stanovisko **Obvodného úradu životného prostredia Košice zo dňa 20.2.2013:**

Po porovnaní predloženej dokumentácie pre stavbu Diaľnice D1 Budimír – Bidovce s pôvodnou posudzovanou dokumentáciou (Správa o hodnotení), možno konštatovať, že navrhované zmeny nie sú v rozpore s podmienkami zohľadňujúcimi záujmy ochrany prírody, ktoré boli dané v predchádzajúcich stanoviskách pri projektovej príprave stavby.

Listom č. RCOP PO/113/2013 doručeným na OÚ ŽP Košice dňa 19.02.2013, vydala ŠOP SR k predmetnej veci odborné stanovisko, podľa ktorého príslušný OÚ ŽP Košice konštatuje, že nový návrh dodržiava uloženú podmienku pre minimalizáciu vplyvov stavby diaľnice na životné prostredie a zohľadňuje dodatočné požiadavky záujmov ochrany prírody. OÚ ŽP Košice zmenu činnosti, rozpracovanú v koncepte dokumentácie, **nepovažuje za takú zmenu, ktorá by mohla mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nemá k predmetnému konceptu dokumentácie pripomienky.**

4. Metodológia hodnotenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000

Cieľom hodnotenia je zistiť, aký vplyv má posudzovaná činnosť na predmet ochrany a celistvosť dotknutých lokalít. Cieľom nie je stanoviť kompenzačné opatrenia, hodnotiť socioekonomické prínosy realizovanej činnosti, ani navrhnúť úpravy predmetnej stavby, ktoré by vyžadovali prepracovanie dokumentácie, tzn. ďalšie varianty. Posudzovanie vplyvov činnosti na územia sústavy Natura 2000 prebieha v štyroch etapách:

Podľa metodologickej príručky k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2002, posudzovanie vplyvov činnosti na územia sústavy Natura 2000 prebieha v štyroch etapách:

1. etapa – Zisťovacie konanie (screening) – Posúdenie, či realizácia projektu môže mať významný vplyv na druhy a biotopy, kvôli ktorým boli dotknuté územia Natura 2000 vyhlásené (čiže na predmet ochrany) a či je projekt potrebný pre ochranu týchto území. Za významný vplyv sa podľa Smernice o biotopoch 92/43/EHS pokladá taký vplyv, ktorý negatívne ovplyvní hlavný cieľ ochrany území, kvôli ktorému bolo dané územie vyhlásené. Preto je potrebné skúmať dopad projektu na stav ochrany biotopu a druhu. V tejto súvislosti treba považovať za nesporné, že:

- priamy záber pôdy a príľahlých pozemkov znamená zmenšenie plochy pokrytej biotopom (pokiaľ je zabratá plocha niektorého z biotopov, ktoré sú predmetom ochrany) alebo zmenšenie biotopu schopného dlhodobo udržiavať populácie niektorého z druhov, ktoré sú predmetom ochrany (toto platí takmer vždy),
- najohrozenejšou „štruktúrou“ alebo „funkciou“ potrebnou pre dlhodobé zachovanie niektorých biotopov je vodný režim (toto sa týka najmä rašelinísk, lužných lesov, pobrežných biotopov a pod.)
- dopad na ostatné parametre „priaznivého stavu z hľadiska ochrany“ je spravidla nepriamy a je potrebné ho skúmať detailnejšie.

V 1. etape je potrebné zaoberať sa aj kumulatívnymi vplyvmi ostatných projektov, ktoré sa majú vykonať v danom priestore. Vplyvy jednotlivých projektov totiž nemusia byť významné, ich sumárne pôsobenie však významné byť môže. V prípade projektu diaľnice je preto potrebné (aspoň zbežne) posudzovať aj všetky ostatné projekty, o ktorých príprave sa vie (rozvoj železničnej dopravy, infraštruktúry, budovanie produktovodov a pod.).

Pokiaľ sa pri zisťovacom konaní dostatočne preukáže, že projekt nemôže významne negatívne ovplyvniť predmet ochrany územia, povolenie môže byť udelené. Výsledkom tejto etapy je „formulár zisťovacieho konania, prípadne záznam o nezistení významných dopadov“.

2. etapa – Primerané posudzovanie (Appropriate assessment) – V prípade, že „zisťovacie konanie“ vysloví kvalifikovaný predpoklad, že realizácia projektu **môže mať významný (negatívny) vplyv na predmet ochrany** v danom území, je potrebné tento predpoklad podrobiť primeranému posudzovaniu (vrátane zhromaždenia potrebných podkladov, kvantifikácie dopadov) a preukázať, či tento vplyv bude alebo nebude významný, resp. nakoľko bude významný. Rozhodujúce pri tomto hodnotení je, či dopad bude nakoľko významný, že negatívne ovplyvní integritu územia. Pokiaľ sa preukáže, že negatívne dopady budú významné, hľadajú a posudzujú sa aj zmierňujúce opatrenia, pokiaľ nie, povolenie môže byť udelené. Výsledkom tejto etapy je formulár „Správa o uskutočnení primeraného posudzovania“ a prípadne aj formulár „Zmierňujúce opatrenia“.

3. etapa – Hodnotenie alternatívnych riešení (Assessment of alternative solutions) – V prípade, že „primerané posudzovanie“ preukáže, že **projekt môže mať dopady na integritu**

územia európskeho významu, je nutné zistiť, či neexistuje iná alternatíva projektu, ktorej dopady by boli menej významné a ktoré by neohrozili integritu daného územia európskeho významu. Alternatívy musia byť realizovateľné a finančne zvládnuteľné. Výstupom tejto etapy sú formuláre „Hodnotenie alternatívnych riešení“, „Stanovisko k hodnoteniu alternatívnych riešení“ a „Záznam o prerokovaní alternatívnych riešení“.

4. etapa – Hodnotenie kompenzačných opatrení – V prípade, že neexistujú žiadne alternatívy bez negatívnych dopadov na integritu dotknutých území európskeho významu, je potrebné navrhnúť a posúdiť kompenzačné opatrenia, pomocou ktorých sa udrží/obnoví integrita území aj koherencia celej siete Natura 2000. Opatrenia musia byť vhodné pre danú lokalitu, byť uskutočniteľné, začať fungovať už v dobe poškodenia alebo tesne po ňom a musia znamenať udržanie alebo zlepšenie koherencie siete Natura 2000. Výsledky jednotlivých etáp by mali byť predložené na verejné pripomienkovanie a všetky podporné materiály a štúdie by mali byť verejne dostupné.

V národnej legislatíve sú metódy a postupy hodnotenia vplyvov projektu alebo plánu na sústavu území sústavy Natura 2000 transponované do § 28 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 543/2002“), pričom za primerané posudzovanie sa podľa tohto zákona považuje hodnotenie vplyvov podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že hodnotenie vplyvov plne nenahrádza vyššie uvedené posudzovanie podľa metodických usmernení EK a odporúča sa, aby aj v prípadoch, keď sa hodnotenie vplyvov vypracúva, bolo do neho zahrnuté aj toto posudzovanie a aby bolo jasne odlišiteľné od ostatného textu.

EK k ustanoveniam článku 6 Smernice 92/42/EHS o biotopoch vydala dve interpretačné príručky **Starostlivosť o územia Natura 2000** a **Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality sústavy Natura 2000** ako pomôcku pre členské štáty EÚ pri starostlivosti o územia sústavy Natura 2000. V Slovenskej republike sa používa metodika publikovaná vo Vestníku MŽP ČR, ročník XVII, čiastka 11 z novembra 2007: **Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** (ďalej len „metodika“) a jej metodická príručka: Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000.

4.1 Použité postupy hodnotenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000

Postup hodnotenia bol vykonaný podľa Metodickéj príručky EK k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2002.

Cieľom hodnotenia je zistiť, aký vplyv má posudzovaná činnosť na predmet ochrany a celistvosť dotknutých lokalít. Cieľom nie je stanoviť kompenzačné opatrenia, hodnotiť socioekonomické prínosy realizovanej činnosti, ani navrhnúť úpravy predmetnej stavby, ktoré by vyžadovali prepracovanie dokumentácie, tzn. ďalšie varianty.

Vzhľadom na skutočnosť, že úsek D1 Budimír- Bidovce priamo nezasahuje do území Natura 2000, hodnotenie sa koncentrovalo najmä na nepriame vplyvy na blízke lokality a okrajové časti CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slanské vrchy.

Na hodnotenie významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 nie je v SR vypracovaná metodika, preto bola použitá Metodika hodnocení významnosti vlivu při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP ČR z novembra 2007). Podľa uvedenej metodiky rozhodujúcim pre rozhodnutie o významnosti vplyvu je určenie:

1. Kvantitatívnych parametrov predmetu ochrany (rádovo už jednotky percent zasiahnutého výskytu sa považuje za významný vplyv).
2. Kvalitatívnych parametrov predmetu ochrany (napr. jedinečný, kvalitný alebo ohrozený výskyt a pod.).
3. Zásadného miesta výskytu z hľadiska biológie druhu (napr. hniezdisko, tokanisko, potravný biotop, migračná trasa).
4. Ekologických funkcií nevyhnutných pre zachovanie predmetu ochrany a celistvosti lokality.

Na základe metodiky boli identifikované vplyvy stavby na jednotlivé predmety ochrany a potom bola zisťovaná miera významnosti ich vplyvu. Vplyvy boli vyhodnotené slovné ako významne negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv alebo nulový vplyv. Následne bola použitá nasledujúca tabuľka s číselným hodnotením.

Tabuľka 2 Interpretácia významnosti vplyvov

Hodnota	Významnosť vplyvu	Popis významnosti vplyvu
-2	významný negatívny vplyv	Negatívny vplyv podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Vylučuje realizáciu zámeru (resp. zámer možno realizovať len v určitých prípadoch). Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vyplýva zo zadania zámeru, nedá sa eliminovať.
-1	mierne negatívny vplyv	Obmedzený / mierny / nevýznamný negatívny vplyv. Nevylučuje realizáciu zámeru. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými opatreniami.
0	nulový vplyv	Zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

4.2 Použitá terminológia

Chránené vtáčie územie (§ 26 zákona 543/2002) – ide o biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách a biotopy druhov vtákov európskeho významu možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia.

Územie európskeho významu (§ 27 zákona 543/2002) predstavuje jednu alebo viaceré lokality:

- na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhu európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,
- ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít, obstaraným ministerstvom a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva SR (ďalej len "národný zoznam").

Za priaznivý stav navrhovaného územia európskeho významu (§ 27 zákona 543/2002) a územia, na ktoré sa vzťahujú záväzky vyplývajúce z medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná, (ďalej len "územie medzinárodného významu") z hľadiska ich ochrany (ďalej len "priaznivý stav časti krajiny") sa považuje stav, keď je predmet ochrany v súlade s cieľmi ich ochrany určenými v dokumentácii ochrany prírody a krajiny tohto územia.

Stav biotopu sa z hľadiska jeho ochrany považuje za „**priaznivý**“, keď:

- jeho prirodzený areál a plocha, ktorú v ňom pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú,
- špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné pre jeho dlhodobé zachovanie existujú a je pravdepodobné, že budú existovať aj v predpovedateľnej budúcnosti,
- stav jeho typických druhov je z hľadiska ochrany prírody priaznivý.

Stav druhu sa z hľadiska jeho ochrany považuje za „**priaznivý**“, keď:

- populačná dynamika daného druhu naznačuje, že tento druh sa dlhodobo udržiava ako životaschopná súčasť jeho biotopu,
- prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a jeho zmenšovanie ani nie je pravdepodobné,
- existuje a pravdepodobne aj bude existovať dostatočne veľký biotop schopný dlhodobo udržiavať populácie druhu.

Celistosť – integrita území sústavy Natura 2000 – znamená udržanie kvality lokality z hľadiska naplňovania ich ekologických funkcií vo vzťahu k predmetu ochrany. Ide o schopnosť ekosystémov naďalej fungovať spôsobom, ktorý je priaznivý pre predmet ochrany z hľadiska zachovania, prípadne zlepšenia ich existujúceho stavu. Tento pojem je potrebné chápať aj v širšom zmysle, ako integritu nielen topografickú, či geografickú, ale tiež časovú, populačnú atď. Narušenie celistvosti môže predstavovať aj zníženie druhovej diverzity jednotlivých biotopov, prerušenie prirodzených migračných koridorov alebo zmenu ekosystému vnášaním nových druhov.

Dotknutá lokalita – územie európskeho významu (CHVÚ alebo ÚEV), kde predmet ochrany bol vyhodnotený ako potenciálne ovplyvnený realizovanou činnosťou.

Dotknutý predmet ochrany – biotop alebo druh európskeho významu, ktorý je predmetom ochrany dotknutej lokality (CHVÚ alebo ÚEV) a realizovaná činnosť by mohla mať na predmet ochrany vplyv.

Ovplyvnený predmet ochrany – predmet ochrany územia európskeho významu (CHVÚ alebo ÚEV), u ktorého bol preukázaný vplyv hodnotenej činnosti.

5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000

Dňa 9.7.2003 bol vládou SR schválený Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území. Zoznam obsahujúci pôvodne 38 chránených vtáčích území bol v roku 2010 zmenený a doplnený (vyraďené 2 lokality a 5 doplnených).

Dňa 17.3.2004 vláda SR schválila Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu a 14.7.2004 MŽP SR vydalo Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 1. augusta 2004. Zoznam obsahujúci pôvodne 381 území bol v roku 2011 aktualizovaný (návrh na doplnenie 97 území a vyradenie 5 území), čím sa celkový podiel zvýšil z 11,7 % na 11,9 %.

Územia európskeho významu (SKUEV) a chránené vtáčie územia (SKCHVU) budú vyhodnotené ako dotknuté ak:

- sú v priamom územnom strete s navrhovanou činnosťou,
- sú ovplyvnené (priamo aj nepriamo) v súvislosti so vstupmi,
- sú ovplyvnené (priamo aj nepriamo) v súvislosti s výstupmi.

Posudzovaná stavba nezasahuje do **chránených vtáčích území**, ale nachádza sa v ich pomerne tesnej blízkosti niekoľko desiatok metrov, ide o nasledovné CHVÚ:

- Chránené vtáčie územie Košická kotlina (SKCHVU009) - najbližšia vzdialenosť od plánovanej diaľnice je 80 m od jej osi.
- Chránené vtáčie územie Slanské vrchy (SKCHVÚ025) - najbližšia vzdialenosť diaľnice je na konci hodnoteného úseku 200 m od hranice CHVÚ.

Z území európskeho významu sa k navrhovanej činnosti najbližšie nachádzajú:

- Územie európskeho významu Stredné Pohornádie (SKUEV0328), ktoré sa nachádza približne 5,0 km západne od navrhovanej činnosti,
- Územie európskeho významu Strahuľka (SKUEV0326), ktoré sa nachádza približne 5,2 km južne od navrhovanej činnosti.

Úsek navrhovanej činnosti zasahuje do **biotopov európskeho významu**, avšak nie sú súčasťou žiadneho CHVÚ a ÚEV:

- Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy
- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy

Priestorová interpretácia dotknutých území sústavy Natura 2000 sa nachádza na mape 2.

5.1 CHVÚ Košická kotlina (SKCHVU009)

Územie s rozlohou 17 354,31 ha, ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 22/2008 a účinnosť nadobudla 1. februára 2008 za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, ďatľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Priestorová interpretácia dotknutého územia sa nachádza na mape 3.

Za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia v celom chránenom vtáčom území, sa považuje:

- a) odstraňovanie a poškodzovanie hniezdnych a dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáčie územie vyhlásené, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) vykonávanie holorubného hospodárskeho spôsobu s plochou obnovného rubu nad 0,5 hektára a so šírkou rubu väčšou ako 25 metrov,
- c) vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na 1 hektár obnovovaného lesného porastu ponechá menej ako tri stromy v rubnom veku na prirodzené dožitie,
- d) zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku,
- e) zmena druhu pozemku z ostatnej zatravnenej plochy na iný druh poľnohospodárskeho pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast,

- f) mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu,
- g) aplikovanie rodenticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch,
- h) aplikovanie rodenticídov na ornej pôde iným spôsobom ako vkladáním do nôr,
- i) aplikovanie pesticídov, mulčovanie alebo kosenie na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu od 1. marca do 31. júla okrem odstraňovania inváznych druhov rastlín.

Za zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa v častiach chráneného vtáčieho územia uvedených v prílohe č. 2 považuje:

- a) vykonávanie hospodárskej činnosti v blízkosti hniezd orla kráľovského, sokola rároha alebo sovy dlhochvostej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) vykonávanie práva poľovníctva okrem práv poľovnej stráže v čase hniezdenia a v blízkosti obsadeného hniezda orla kráľovského, sokola rároha a sovy dlhochvostej od 1. februára do 31. augusta, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) vykonávanie úmyselnej ťažby v dielcoch s lesnými porastmi staršími ako 50 rokov od 1. marca do 30. júna,
- d) budovanie a údržba poľovníckych zariadení v období od 15. februára do 31. augusta, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Činnosti ustanovené v odseku 1 písm. a) až c) a odseku 2 písm. a) a c) sú zakázané, ak sú súčasťou lesného hospodárskeho plánu.

5.2 CHVÚ Slanské vrchy (SKCHVU025)

Územie s rozlohou 60 247,42 ha, ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 193/2010 a účinnosť nadobudla 15. mája za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, včelára lesného, ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, sovy dlhochvostej, penice jarabej, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkého, strakoša červenochrbtého, orla skalného, lelka lesného, škovránka stromového, jariabka hôrneho, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, krutihlava hnedého, muchára sivého, hrdličky poľnej, prhl'aviara čiernohlavého, chriašteľa poľného, žlny sivej a ďatľa čierneho a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Priestorová interpretácia dotknutého územia sa nachádza na mape 4.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

- a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla kráľovského, orla krikľavého, orla skalného, bociana čierneho a včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, krutihlava hnedého, žlny sivej a ďatľa čierneho, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) realizácia odstrelův v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- d) mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov iným spôsobom, ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0, 5 hektára.

5.3 ÚEV Stredné Pohornádie (SKUEV0328)

Územie s rozlohou 7 275,58 ha, predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vápnomilné bukové lesy (9150), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi (6110), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Dubovo-hrabové lesy lipové (9170), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhy európskeho významu: kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*). Priestorová interpretácia dotknutého územia sa nachádza na mape 5.

5.4 ÚEV Strahuľka (SKUEV0326)

Územie s rozlohou 1 195,04 ha, predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (6210), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a/alebo Isoeto-Nanojuncetea (3130) a druhy európskeho významu: fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*). Priestorová interpretácia dotknutého územia sa nachádza na mape 6.

5.5 Biotop Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0)

Biotop európskeho významu 91F0 – Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy – Riparian mixed forests of *Quercus robur*, *Ulmus laevis* and *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* or *Fraxinus angustifolia*, along the great rivers (*Ulmion minoris*).

Rastliny: bleduľa jarná karpatská (*Leucojum vernum* subsp. *carpaticum*, obr. 177), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), b. väzový (*U. laevis*), ces-načka lekárska (*Alliaria petiolata*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), dub letný (*Quercus robur* agg.), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), ja-seň úzkolistý dunajský (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), krivec žltý (*Gagea lutea*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*) a iné.

Živočíchy: hlavne bliktra (*Aegopinella nitens*), drevotoč hruškový (*Zeuzera pyrina*), d. obyčajný (*Cossus cossus*), chochlatka brestová (*Dicranura ulmi*), mníška zlatorítka (*Euproctis chrysorrhoea*), mora novembrová (*Asteroscopus sphinx*), mramorovka marhuľová (*Acronicta tridens*), obaľovač zelený (*Tortrix viridana*), ostrôžkár brestový (*Satyrion w-album*), piadivka jabloňová (*Lycia pomonaria*), priadkovec topoľový (*Poecillocampa populi*), slimák červenkavý (*Monachoides incarnatus*), s. záhradný (*Helix pomatia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), haja tmavá (*Milvus migrans*), orliakorský (*Haliaeetus albicilla*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), volavka striebřistá (*Egretta garzetta*). (mapa 7)

5.6 Biotop Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0)

Prioritný biotop biotopu európskeho významu 91E0 – **Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy**
- Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Rastliny: chrastrnica trstovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), j. úzkolistý (*F. angustifolia*), jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*, obr. 175), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), j. sivá (*A. incana*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), ostružina ožinová (*Rubus caesius*), perovník pštroší (*Matteuccia struthiopteris*), prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), topoľ biely (*Populus alba*), t. čier-ny (*P. nigra*), vrba biela (*Salix alba*), v. krehká (*S. fragilis*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*).

Živočíchy: dúhovec menší (*Apatura ilia*), d. väčší (*A. iris*), obaľovač striebročiary (*Epinotia cruciana*), podobník ovadovitý (*Paranthrene tabaniformis*), slimák škvrnitý (*Arianta arbustorum*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*) a iné. (mapa 8)

5.7 Priestorové vyjadrenie vplyvu na sústavu území Natura 2000

Vzhľadom na vzdialenosť jednotlivých území, ich charakter, predmety ochrany a biologicko-ekologické charakteristiky území bol zhodnotený potenciálny vplyv na jednotlivé územia. Výsledky sú uvedené v tabuľke 3. Priamy vplyv na predmet ochrany dotknutých lokalít je zaznamenaný v biotopoch európskeho významu 91F0 a 91E0. Trasa navrhovanej stavby priamo neprechádza cez chránené vtáčie územie SKCHVU009 a SHCVU025. Trasa navrhovanej stavby môže mať nepriamy vplyv, t.j. prechádza v tesnej blízkosti.

Tabuľka 3 Zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000, resp. na predmet ochrany

Názov dotknutej lokality	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv	Odôvodnenie
Chránené vtáčie územie Košická kotlina (SKCHVU009)	Áno	Nepriamy	Stavba prechádza cca 80 m (merané od osi D1) od hranice CHVÚ. Predmet jeho ochrany využíva aj okolité lokality.
Chránené vtáčie územie Slanské vrchy (SKCHVU025)	Áno	Nepriamy	Stavba končí cca 200 m pred hranicou CHVÚ a predmet jeho ochrany využíva aj okolité lokality.
ÚEV Stredné Pohornádí (SKUEV0328)	Nie	Žiadny	Vzdialenosť územia od navrhovanej činnosti je 5,0 km

ÚEV Strahuľka (SKUEV0326)	Nie	Žiadny	Vzdialenosť územia od navrhovanej činnosti je 5,2 km.
Biotop 91F0 – Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Áno	Priamy	Fragmenty biotopu v ochrannom pásme stavby o výmere 8 833 m ² v cca 1,9 km trasy.
Biotop 91E0 – Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	Áno	Priamy	Fragmenty biotopu v ochrannom pásme stavby o výmere 14 353 m ² v cca 13,4 km trasy.

Ďalšie posudzovanie bolo vykonané len na úrovni chránených vtáčích území (SKCHVU009 a SKCHVU025) a biotopov európskeho významu (91F0 – Ls1.2 a 91E0 – Ls1.3).

Trasa diaľnice je vedená z väčšej časti cez poľnohospodársku pôdu a v minimálnom rozsahu aj cez lesný pôdny fond. V nasledujúcej tabuľke je uvedená plocha záberu pozemkov. Aj keď sa zábery nachádzajú mimo území Natura 2000, demonštrujú pokles výmery potravných biotopov vtákov vyskytujúcich sa aj v priľahlých CHVÚ.

Tabuľka 4 Záber pozemkov D1 Budimír – Bidovce

Druh pozemku	Trvalý záber (ha)	Dočasný záber	Spolu
Lesné pozemky	3,89	0,00	3,89
Orná pôda	102,99	31,18	134,17
Záhrady	0,11	0,05	0,16
Ovocné sady	0,60	0,10	0,70
TTP	8,11	0,87	8,97
Vodné plochy	1,07	4,14	5,20
Zastavané plochy	1,78	19,17	20,95
Ostatné plochy	1,31	0,85	2,16
Spolu	119,85	56,35	176,20

6. Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti

Hodnotenie vplyvov na územia Natura 2000 je v zmysle usmernení EK a metodiky vykonávané prostredníctvom hodnotenia na každý dotknutý predmet ich ochrany definovaný v štandardnom dátovom formulári (SDF) Európskej komisie. V predchádzajúcom kroku boli ako dotknuté územia Natura 2000 identifikované CHVÚ Košická kotlina, CHVÚ Slanské vrchy, Biotop 91F0 – Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy a Biotop 91E0 – Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.

6.1 Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Košická kotlina

V zmysle definovaných požiadaviek na vstupy a výstupy môže byť nepriamo ovplyvnený predmet ochrany územia sústavy Natura 2000 – CHVÚ Košická kotlina. V tabuľke 5 sa nachádza vyjadrenie možností vplyvu navrhovanej činnosti na CHVÚ Košická kotlina.

Tabuľka 5 Vplyv navrhovanej činnosti na CHVÚ Košická kotlina

	Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv na druh
1	<i>Falco cherrug</i>	Sokol rároh	Áno	nepriamy
2	<i>Strix uralensis</i>	Sova dlhochvostá	Áno	nepriamy
3	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Ďateľ hnedkavý	Áno	nepriamy
4	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biely	Áno	nepriamy
5	<i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica poľná	Áno	nepriamy
6	<i>Aquila heliaca</i>	Orol kráľovský	Áno	priamy

6.1.1 Sokol rároh (*Falco cherrug*)

Ekologické nároky druhu – ako pôvodný stepný druh u nás prebýva iba v južných častiach štátu v blízkosti prírodnej či kultúrnej stepi, kde loví. Hniezdi v nižších pohoriach alebo priamo na nížinách, v starých listnatých alebo zmiešaných lesoch, lužných lesoch, prípadne aj v stromoradiach, či na skalách. Dospelé rárohy sú stále až prelietavé. Chovu a reintrodukcii sokola rároha do pôvodných biotopov sa v rokoch 1991 až 2004 pod záštitou MŽP SR venovalo Účelové zariadenie pre chov a choroby zveri, rýb a včiel v Rozanovciach.

Pravdepodobné vplyvy – sokol rároh v oblasti CHVÚ Košická kotlina hniezdi najmä v umelých drevených búdkach zavesených na stĺpoch elektrického vedenia (napr. k.ú. Perín). Ojedinele navštevuje aj agrocenózy v blízkosti plánovanej diaľnice. Zásahy do potravného biotopu sokola rároha nebudú predstavovať pre populáciu likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. **Vplyv výstavby a prevádzky D1 na populáciu sokola rároha bol vyhodnotený ako mierne negatívny.**

6.1.2 Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Ekologické nároky druhu – sova dlhochvostá žije v zmiešaných, ihličnatých a listnatých lesoch (najmä v bučinách). Svojmu miestu je verná. Hniezda si stavia v rázsochách stromov, v stromových dutinách a často sa usídli aj v opustených hniezdach po dravcoch.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 15 – 25 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 0,00 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 0 – 2.

Pravdepodobné vplyvy – sova dlhochvostá sa viaže najmä na lesné biotopy. Odtiaľ len sporadicky zalietava do blízkeho okolia. Najbližšie od plánovanej diaľnice bola pozorovaná v CHVÚ Košická kotlina, v k.ú. Olšovany, Nižný Olčvár a Byster (v lesnom komplexe 1 až 2 km južne od D1), kde predpokladáme aj jej hniezdenie. Najvýznamnejšou lokalitou z hľadiska jej výskytu je časť CHVÚ nazvaná Haništiansky les, ktorý sa nachádza juhozápadne vo vzdialenosti asi 15 km. Vplyv D1 na jej hniezdne a lovné biotopy **hodnotíme ako mierne negatívny**, keďže trasa diaľnice jej slúži ako lovisko a ojedinele môže dochádzať k stretom s motorovými vozidlami.

6.1.3 Ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa v kultúrnej krajine v nížinách a pahorkatinách do 600 – 800 m n. m. so solitérnymi stromami, stromoradiami, v stromovej vegetácii okolo potokov a riek, v záhradách, sadoch, viniciach aj v urbánnej krajine a pod. Zimné rozšírenie sa prakticky zhoduje s hniezdnym.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 15 – 45 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 14 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 0 – 1.

Pravdepodobné vplyvy – Hniezdi najčastejšie v mestách a dedinách a za potravou zalietava do blízkeho okolia, diaľnica radikálnu hrozbu nepredstavuje. Výsledky monitoringu pravidelne dokladujú jeho výskyt prípadne hniezdenie v remízkach alebo topoľových alejach rozdeľujúcich poľnohospodársku krajinu a často zachádzajúcich až do intravilánov priľahlých obcí. Keďže záber biotopov vhodných pre ďaťľa hnedkavého je pri výstavbe D1 minimálny a migrácia druhu nebude výrazne obmedzená **jej vplyv na populáciu tohto druhu je mierne negatívny.**

6.1.4 Bocian biely (*Ciconia ciconia*)

Ekologické nároky druhu – bociany sa vyskytujú v blízkosti zamokrených a spodnou vodou trvale podmáčaných lúk, na poliach a okrajoch vodných plôch. Preferujú otvorenú krajinu, často sa však nachádzajú v blízkosti ľudských obydľí. Sťahovavý, hniezdi na hrebeňoch striech a komínoch, stĺpoch, menej na vysokých stromoch v blízkosti ľudských sídel.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 42 – 48 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 136 ha potravného biotopu (najmä orná pôda).
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 2 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – v údolí rieky Torysa je populácia bociana bieleho jedna z najväčších na Slovensku. V okolitých dedinách hniezdi niekoľko párov bociana bieleho. Z okolitých obcí úseku D1 Budimír- Bidovce sa bocianie hniezda nachádzajú v obciach Budimír, Beniakovce, Ďurkov, Kostofany nad Hornádom, Olšovany, Rozhanovce, Ruskov, Bidovce a Svinica. Diaľnica predstavuje záber len potravinových biotopov bociana bieleho. Územie využíva najmä koncom leta pri migrácii pred odletom na zimoviská. **Vplyv výstavby a prevádzky D1 na populáciu bociana bieleho bol vyhodnotený ako mierne negatívny.**

6.1.5 Prepelica poľná (*Coturnix coturnix*)

Ekologické nároky druhu – tento pôvodne stepný a lesostepný druh obýva otvorenú poľnohospodársku krajinu, hlavne obilné a ďatelinové polia, vlhké i suché lúky, úhory ale i trávnaté

zárasty okolo ciest, okraje mokradí a rôzne bylinné ruderalne biotopy. Najmenší európsky kurovitý vták (16 – 18 cm), jediný sťahovavý spomedzi kurovitých.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 60 – 140 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 146 ha (najmä orná pôda).
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 2 – 5.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 5 – 10.

Pravdepodobné vplyvy – dostupné údaje dokladujú, že prepelica poľná v oblasti pravidelne hniezdi, je často pozorovaná ako nalietať do okolitých poľnohospodárskych kultúr. Diaľnica D1 spôsobí zaber hniezdných ako aj potravných biotopov mimo CHVÚ. V CHVÚ Košická kotlina sa predpokladá výskyt 60-140 párov. Predpokladáme, že 2-5 párov využíva okraj CHVÚ resp. sa vyskytuje za jeho hranicou v k.ú. Rozhanovce, Ďurďošík a Bidovce. Migrácia týchto párov do CHVÚ bude vplyvom D1 sťažená, ale nie znemožnená. **Vplyv D1 na populáciu prepelice poľnej bol preto vyhodnotený ako mierne negatívny.**

6.1.6 Orol kráľovský (*Aquila heliaca*)

Ekologické nároky druhu – pôvodne bol stepným druhom. U nás hniezdi časť populácie v predhoriach až stredne vysokých pohoriach, časť v pahorkatinách a v nížinách v poľnohospodárskej krajine. Niektoré páry striedajú v jednotlivých rokoch hniezda v pohoriach a nížinách. Dospelé jedince sú stále až prelietavé, zimujú na hniezdisku alebo v príľahlej nížine, výnimočne preletujú až na juh strednej Európy. Najdôležitejšími negatívnymi faktormi spôsobujúcimi neúspešnosť hniezdenia sú padanie hniezd a vyrušovanie v čase inkubácie.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 6 jedincov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 155 ha (najmä orná pôda ako lovisko).
- Predpokladaný počet ovplyvnených jedincov CHVÚ: 0.
- Predpokladaný počet ovplyvnených jedincov hniezdiacich mimo CHVÚ: 2.

Pravdepodobné vplyvy – v km 7,5 km až 8,4 km navrhovanej trasy D1 Budimír- Bidovce v topoľovej remízke cca 240 m od osi D1 sa nachádza hniezdo orla kráľovského (*Aquila heliaca*). Hniezdo sa nachádza mimo CHVÚ na rozhraní k.ú. Rozhanovce a Vyšný Olčvár, približne 2 km od hranice CHVÚ Košická kotlina. Aj keď nepôjde o priamy zásah do hniezdiska, vzhľadom na plachosť druhu, vyrušovanie počas výstavby a hluk dopravy počas prevádzky môžu spôsobiť opustenie hniezdiska uvedeného druhu. Na základe zistených skutočností ObÚ ŽP Košice-okolie zvolal 7.2.2013 ústne pojednávanie, ktorého výsledkom bolo, že investor zabezpečí inštalovanie ozelenenej pletivej steny (min 4 m vysokej) zo strany bližšej k hniezdnemu stromu. Na pletivej stene (veľkosť oka 5x5cm) budú osadené popínave rastliny. V km 7,5 až 8,4 investor zabezpečí, že stavebné práce budú prebiehať v mimo hniezdnom období, t.j. 1.8. do 28.2. príslušného kalendárneho roka.

Ostatné hniezdne teritória orla kráľovského sa nachádzajú mimo trasy D1. Do agrocenóz zalietavajú aj iné páry za potravou. Za vhodných poveternostných podmienok v CHVÚ aj zimujú. Môžeme predpokladať strety s motorovými vozidlami pri preletoch alebo zbere kadáverov z telesa

diaľnice. D1 je zásahom do potravného biotopu druhu a nepriamo do domovského okrsku (hniezdiska) jedného páru mimo CHVÚ. Vzhľadom na prijaté opatrenia výstavbou pletivovej ozelenenej steny s obmedzením prác počas obdobia hniezdenia druhu, **vplyv na populáciu orla kráľovského vyhodnotený ako mierne negatívny.**

6.2 Hodnotenie vplyvov na CHVÚ Slanské vrchy

V zmysle definovaných požiadaviek na vstupy a výstupy môže byť nepriamo ovplyvnený predmet ochrany územia sústavy Natura 2000 – CHVÚ Slanské vrchy. V tabuľke 6 sa nachádza vyjadrenie možností vplyvu navrhovanej činnosti na CHVÚ Slanské vrchy.

Tabuľka 6 Vplyv navrhovanej činnosti na CHVÚ Slanské vrchy

	Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv na druh
1	<i>Aquila heliaca</i>	Orol kráľovský	Áno	nepriamy
2	<i>Bubo bubo</i>	Výr skalný	Áno	nepriamy
3	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian čierny	Nie	Potravné a hniezdne teritória sa nachádzajú mimo dotknutého územia.
4	<i>Aquila pomarina</i>	Orol krikľavý	Áno	nepriamy
5	<i>Pernis apivorus</i>	Včelár lesný	Áno	nepriamy
6	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Ďateľ bielochrbtý	Nie	Hlavným biotopom výskytu sú lesné oblasti, nížinnej krajine sa vyhýba.
7	<i>Dendrocopos medius</i>	Ďateľ prostredný	Áno	nepriamy
8	<i>Strix uralensis</i>	Sova dlhochvostá	Áno	nepriamy
9	<i>Sylvia nisoria</i>	Penica jarabá	Áno	nepriamy
10	<i>Ficedula parva</i>	Muchárik červenohrdlý	Nie	Druh sa vyskytuje len vzácné v niektorých nížinných lesoch. Listnaté a zmiešané lesy s dominanciou alebo aspoň výraznejšou prímiesou buka (vhodný biotop) sa v trase diaľnice nenachádzajú.
11	<i>Ficedula albicollis</i>	Muchárik bielostrý	Áno	nepriamy
12	<i>Lanius collurio</i>	Strakoš červenochrbtý	Áno	nepriamy
13	<i>Aquila chrysaetos</i>	Orol skalný	Nie	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
14	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek lesný	Nie	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
15	<i>Lullula arborea</i>	Škovránok stromový	Áno	nepriamy
16	<i>Bonasa bonasia</i>	Jariabok hôrny	Nie	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
17	<i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica poľná	Áno	nepriamy
18	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Žltouchvost lesný	Nie	V trase D1 nebol druh zaznamenaný a vhodný biotop sa vyskytuje minimálne
19	<i>Jynx torquilla</i>	Krúhľav hnedý	Áno	nepriamy
20	<i>Muscicapa striata</i>	Muchár sivý	Áno	nepriamy
21	<i>Streptopelia turtur</i>	Hrdlička poľná	Áno	nepriamy
22	<i>Saxicola torquata</i>	Pŕhľaviar čiernohlavý	Áno	nepriamy
23	<i>Crex crex</i>	Chriaštel poľný	Áno	nepriamy

24	<i>Picus canus</i>	Žlna sivá	Áno	nepriamy
25	<i>Dryocopus martius</i>	Ďateľ čierny	Nie	Vyskytuje sa v starých lesných porastoch, zmiešaných alebo listnatých lesoch, ktoré nie sú výstavbou a prevádzkou diaľnice dotknuté.

6.2.1 Orol kráľovský (*Aquila heliaca*)

Ekologické nároky druhu – pôvodne bol stepným druhom. U nás hniezdi časť populácie v predhoriach až stredne vysokých pohoriach, časť v pahorkatinách a v nížinách v poľnohospodárskej krajine. Niektoré páry striedajú v jednotlivých rokoch hniezda v pohoriach a nížinách. Dospelé jedince sú stále až prelietavé, zimujú na hniezdisku alebo v priľahlej nížine, výnimočne preletujú až na juh strednej Európy.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 12 jedincov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 155 ha (najmä orná pôda ako lovisko).
- Predpokladaný počet ovplyvnených jedincov CHVÚ: 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených jedincov hniezdiacich mimo CHVÚ: 2 (pár uvedený pri CHVÚ Košická kotlina).

Pravdepodobné vplyvy – v CHVÚ Slanské vrchy sa nachádza asi 6 párov. Dotknuté územie nepravidelne navštevuje za účelom lovu minimálne jeden pár orla, ktorý bol pozorovaný v k.ú. Svinica v jadrovej časti CHVÚ. Môžeme predpokladať strety s motorovými vozidlami pri preletoch alebo zbere kadáverov z telesa diaľnice. Záber potravného biotopu bude minimálny, preto hodnotíme **vplyv za mierne negatívny**.

6.2.2 Výr skalný (*Bubo bubo*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa v Karpatoch od predhorí až do horských polôh do 1000 m n. m. v blízkosti otvorenej krajiny. Biotopmi sú skalné útvary, kameňolomy, strmé stráne so starými lesmi, rúbane. Vždy v blízkosti otvorenej poľnohospodárskej krajiny. Stály vták. Obýva lesné komplexy, staré zárasty a skalnaté biotopy. Hniezdi v zrúcaninách, v dutých starých stromoch, vo výklenkoch skál, v opustených kameňolomoch alebo obsadí aj hniezdo iných vtákov (dravcov, príp. bociana čierneho). Hniezdi od nížin (200 m n.m.) až do stredných výšok (1 000 – 1 500 m n.m.).

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 16-20 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 155 ha (najmä orná pôda ako lovisko).
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0.

Pravdepodobné vplyvy – dotknuté územie je jeho potravným biotopom, kde loví hraboše, ježe, potkany, zajace, niektoré vtáky a pod. Záber lovného biotopu a ochudobnenie jeho potravné zložky vplyvom výstavby a prevádzky D1 je minimálne, preto hodnotíme **vplyv za mierne negatívny**.

6.2.3 Orol krikľavý (*Aquila pomarina*)

Ekologické nároky druhu – hniezdi predovšetkým v pahorkatinách a na okrajoch pohorí, ale aj priamo vo väčších horských kotlinách, v rôznych typoch lesov. V iných krajinách hniezdi najmä v lesoch na nížinách a lužných lesoch. Uprednostňuje ostrovčekovitú lesnú krajinu, kde sú lesy prerušované mokkými lúkami, pasienkami, riečnymi údoliami, močiarimi a rašeliniskami, ktoré využíva ako loviská. Vyhýba sa bezlesným územiám, vysokým pohoriam a rozľahlým neprerušeným lesom. Orol krikľavý loví zväčša cicavce, najmä drobné hlodavce, menej aj väčšie druhy a príležitostne vtáky, najmä ich mláďatá. Ako potrava mu slúžia i plazy, obojživelníky, hmyz, zriedkavo zdochliny. Orol krikľavý je naším najpočetnejším orlom. Najzávažnejšími negatívnymi faktormi sú lesohospodárska činnosť blízko hniezd počas hniezdenia a úhyny na elektrických stĺpoch.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 43-47 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 9 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0.

Pravdepodobné vplyvy – V okolí stavby sú pravidelne pozorované loviace jedince, ktoré však lovia najmä na lúčnych porastoch, príp. pasienkoch, ktorých záber je minoritný (9 ha – 5 %). Stavba D1 zaberie najmä ornú pôdu (133 ha - 76%). Hniezdiská sa nachádzajú najmä v CHVÚ, ale môžeme predpokladať strety s motorovými vozidlami pri preletoch alebo zbere kadáverov z telesa diaľnice. D1 spôsobí minimálny záber lovného biotopu, preto **vplyv hodnotíme ako mierne negatívny**.

6.2.4 Včelár lesný (*Pernis apivorus*)

Ekologické nároky druhu – najviac mu vyhovujú biotopy starých teplejších listnatých lesov susediace s lúkami a pasienkami. Najčastejšie žije v predhoriach, zriedkavejšie v nížinách a v horách až asi do 1000 m n. m. Nevyhýba sa ani blízkosti ľudských sídiel. Je to prísne sťahovavý druh, ktorý väčšinu roka strávi na zimoviskách alebo na ťahu. Hlavnú časť jeho potravy tvoria osy, ich larvy a hmyz.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 45-80 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 14 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0.

Pravdepodobné vplyvy – trasa D1 priamo neovplyvní hniezdne lokality druhu nachádzajúce sa najmä v jadre CHVÚ Slanské vrchy (najbližšie Košický Klečenov). Potenciálne hniezdne biotopy (lesy a remízky) budú zničené len minoritne. Rovnako záber potravného biotopu vhodného pre výskyt ôs, hmyzu, príp. drobných cicavcov bude nepodstatný, keďže orná pôda nie je pre uvedené skupiny najvhodnejším biotopom. **Vplyv D1 je mierne negatívny**.

6.2.5 Ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa predovšetkým v dubových lesoch na nížinách a pahorkatinách, ale aj v lužných lesoch a remízках, hlavne v nižších polohách. V mimohniezdnom období sa môže vyskytnúť aj v netypických biotopoch (bukové alebo ihličnaté lesy). Stály vták, hniezdi v dutinách, ktoré si sám vytesáva, v nadmorskej výške do 700-950m n.m. Je viazaný na teplomilné dubiny, v ktorých si hľadá potravu. Živí sa predovšetkým živočíšnou potravou, ktorú vytesáva z dreva.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 300 – 500 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 3 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 0 – 1.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 1 – 2.

Pravdepodobné vplyvy – trasa D1 priamo neovplyvní hniezdne lokality druhu (staršie dubiny). Zničený bude potenciálne vhodný biotop Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské v km cca 9,7 až 10,1 - s plochou trvalého zásahu 2,78 ha. Porast má vek 90 rokov so zastúpením duba 60%. Negatívne bude ovplyvnená aj migrácia druhu ponad teleso diaľnice. Tieto vplyvy vzhľadom na ich rozsah a považujeme **za mierne negatívne** na populáciu druhu v CHVÚ Slanské vrchy.

6.2.6 Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Ekologické nároky druhu – patrí medzi väčšie druhy sov, po výrovi je najväčšou sovou. Stály vták. Žije v zmiešaných, ihličnatých a listnatých lesoch (najmä v bučinách). Svoju miestu je verná. Hniezda si stavia v rázsochách stromov, v stromových dutinách a často sa usídli aj v opustených hniezdach po dravcoch. Sova dlhochvostá sa viaže na lesné biotopy a len v mimohniezdnom období, najmä v silných zimách, sa vyskytuje aj v južnejších oblastiach, prípadne aj na nížinách.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 120-400 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 0,00 ha .
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 0 – 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0.

Pravdepodobné vplyvy – najbližšie bola pozorovaná v k.ú. Svinica asi 3 km od konca hodnoteného úseku D1. Dotknuté územie predstavuje časť jej lovných biotopov najmä v mimohniezdnom období. Predpoklad stretu sovy dlhochvostej s dopravou v tomto úseku je málo pravdepodobný, na druhej strane nie je možné ho úplne vylúčiť. Vzhľadom na rozsah záberov je tento **vplyv len mierne negatívny**.

6.2.7 Penica jarabá (*Sylvia nisoria*)

Ekologické nároky druhu – biotop tvoria predovšetkým väčšie krovinové formácie s trnitými krami a solitérmi/skupinkami stromov na južne orientovaných stráňach, pahorkatinách,

náplavových kužeľoch a nivách v teplých nížinných a podhorských oblastiach (často sú to opustené zarastajúce suché pasienky), krovité medze, remízky a okraje redších listnatých lesov do nadmorskej výšky 920 m. V období ťahu sa vyskytuje v podobných biotopoch, no viac na lesných okrajoch a v brehových porastoch tokov.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 650 – 950 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 17 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 2 – 5.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 5 – 20.

Pravdepodobné vplyvy – vhodné biotopy druhu tvoria len asi 5 % záberov trasy diaľnice. Sú to najmä pobrežné porasty riek Torysa, Oľšava a ich prítokov. Orná pôda, zastavané plochy a súvislé lesy nie sú vhodným biotopom, preto **hodnotíme vplyv D1 ako mierne negatívny**. Populácia druhu v CHVÚ nebude významne negatívne ovplyvnená.

6.2.8 Muchárík bielokrký (*Ficedula albicollis*)

Ekologické nároky druhu – hlavnými biotopmi výskytu sú listnaté a zmiešané lesy s výraznou dominanciou listnatých drevín predovšetkým v nížinách, pahorkatinách a vrchovinách.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 3700 – 5300 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 3 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 5 – 10.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 5 – 10.

Pravdepodobné vplyvy – výstavbou D1 bude zničený potenciálny biotop druhu Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské v km cca 9,7 až 10,1 - s plochou trvalého zásahu 2,78 ha. Vzhľadom na malý rozsah **vplyvu považujeme ho za mierne negatívny**.

6.2.9 Strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*)

Ekologické nároky druhu – preferuje polootvorené nelesné biotopy, hlavne väčšie krovínové formácie s trnitými krami a solitérmi stromov v teplejších a suchších polohách nížin, pahorkatín a podhorských oblastí, často extenzívne obhospodarované i opustené a zarastajúce suchšie pasienky, lúky, krovité medze, remízky, okraje redších listnatých lesov, menej i svetlé staré sady, vinice, záhrady a parky.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 1800 – 2200 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 17 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 5 – 10.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 5 – 10.

Pravdepodobné vplyvy – známe je jeho spolužitie s druhom *Sylvia nisoria*, takže ich hodnotenie vplyvu je takmer totožné. Výstavbou D1 budú zničené len nepatrné výmery vhodných biotopov, keďže väčšinou ide o ornú pôdu. Populácia druhu v CHVÚ nebude významne negatívne ovplyvnená. **Vplyv D1 je mierne negatívny.**

6.2.10 Škovránok stromový (*Lullula arborea*)

Ekologické nároky druhu – preferuje južné svahy podhorských a horských oblastí, kde vyhľadáva otvorené slnečné lokality s riedkou stromovou a krovinnou vegetáciou, najmä extenzívne až zarastajúce pasienky, borovicové i riedke dubové lesy, vresoviská a okraje lesa, pričom hniezdi aj v mladých lesných výsadbách do 5–10 rokov.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 50 – 90 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 9 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 3.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 2 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – aj keď trasa diaľnice je v optimálnom stupni výskytu druhu (dubové hrabiny), nachádza sa tu len minimum vhodných biotopov (zarastajúcich pasienkov). Populácia druhu v CHVÚ nebude významne negatívne ovplyvnená. Migrácia druhu nebude sťažená vzhľadom na jeho letové schopnosti. **Vplyv D1 je mierne negatívny.**

6.2.11 Prepelica poľná (*Coturnix coturnix*)

Ekologické nároky druhu – patrí medzi najviac rozšírené hniezdiče v poľnohospodárskej krajine (aj keď nie početne). Preferuje otvorené biotopy poľnohospodárskej krajiny: obilné alebo d'atelinové polia, okopaniny, lúky, pasienky. Rôzne bylinné, často ruderalne zárasty okolo ciest, medzí a pod. Od nížin cez podhorské a horské lúky, vzácné až po hole nad hornou hranicou lesa.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 70 – 150 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 146 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 2.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 3 – 10.

Pravdepodobné vplyvy – druh v oblasti pravidelne hniezdi, je často pozorovaný ako nalietava do okolitých poľnohospodárskych kultúr. Diaľnica D1 spôsobí zaber hniezdných ako aj potravných biotopov mimo CHVÚ. V CHVÚ Slanské vrchy predpokladáme výskyt asi 100 párov, pričom niektoré využívajú aj priľahlé biotopy mimo CHVÚ. Čiastočne bude ovplyvnená migrácia druhu. **Vplyv D1 na populáciu prepelice poľnej bol vyhodnotený ako mierne negatívny,** vzhľadom na rozsah záberov a polohu tohto úseku D1 mimo CHVÚ.

6.2.12 Krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*)

Ekologické nároky druhu – na Slovensku sa vyskytuje najmä na nížinách, v pahorkatinách a podhorských oblastiach do 1 000 m n. m. takmer po celom území Slovenska, s výnimkou

najvyšších polôh. Hlavné biotopy výskytu sú suchšie, teplejšie a otvorenejšie biotopy s riedkymi starými stromami, najmä rozvoľnené listnaté lesy a lesné okraje, extenzívne pasienky s rozptýlenou stromovou vegetáciou a výskytom mravenísk, staré sady, záhrady, parky, poľné lesíky, remízky a brehové porasty. Je prísne sťahovavý. Hniezdi v dutinách, využíva aj búdky. Živí sa prevažne mravcami a ich larvami. Táto zložka predstavuje až 90% jeho potravy, preto je nevyhnuté, aby sa v hniezdnom teritóriu nachádzali aj trávnaté spoločenstvá s dostatkom mravenísk.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 300 – 700 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 10 ha .
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 3.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – dostatok vhodných biotopov v trase výstavby D1 je minimálny, keďže ide najmä o ornú pôdu. Trvalé trávne porasty, sady a záhrady tvoria len asi 10 ha (5 %) z celkového záberu pôdy (175 ha). Hniezdiská ovplyvnené nebudú. Vzhľadom na rozsah záberov a polohu tohto úseku D1 mimo CHVÚ **je jeho vplyv mierne negatívny.**

6.2.13 Muchár sivý (*Muscicapa striata*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa takmer na celom území Slovenska vo všetkých typoch prostredí so stromami po nadmorskú výšku 2 000 m. Hlavné biotopy výskytu sú staršie listnaté i zmiešané lesy, ich okraje, brehové porasty, parky, aleje, sady, záhrady, poľné lesíky, remízky, viacej v nižších a stredných polohách.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 500 – 800 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 6 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 3.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 0 – 2.

Pravdepodobné vplyvy – dostatok vhodných biotopov v trase výstavby D1 je minimálny, keďže ide najmä o ornú pôdu. Lesné a brehové porasty, remízky a záhrady tvoria len asi 6 ha (3 %) z celkového záberu pôdy (175 ha). Hniezdiská ovplyvnené nebudú. Vzhľadom na rozsah záberov a polohu tohto úseku D1 mimo CHVÚ **je jeho vplyv mierne negatívny.**

6.2.14 Hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*)

Ekologické nároky druhu – hniezdi takmer na celom Slovensku. Je to charakteristický a bežný druh rozptýlenej drevinovej vegetácie v poľnohospodárskej krajine nižších a stredných polôh (remízky, vetrolamy, krovité medze a iné lemy), nevyhýba sa však ani poľným lesíkom, väčším fragmentom lesa, lesným okrajom a teplomilnejším lesom, výnimočne až do výšky 1 300 m n. m.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 600 – 800 párov.

- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 20 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 5.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 1 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – keďže hodnotený úsek D1 zaberá najmä nevhodné biotopy a je lokalizovaný mimo CHVÚ, **vplyv hodnotíme ako mierne negatívny**. Potenciálne vhodné biotopy (brehové porasty riek Torysa, Olšava ich prítokov), ktoré budú činnosťou ovplyvnené sú svojím rozsahom záberu málo podstatným vplyvom. Druh bude mať v okolitej krajine naďalej dostatok vhodných biotopov.

6.2.15 Prhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*)

Ekologické nároky druhu – hniezdi takmer na celom Slovensku, hlavne však v otvorenej krajine nižších polôh. V súčasnosti patrí medzi najrozšírenejšie spevavce Slovenska. Hniezdi prevažne v bezlesých biotopoch nížin a pahorkatín do 400–500 m n. m. Častý je výskyt v priekopách pozdĺž ciest a železníc, na hrádzach, násypoch, pozdĺž regulovaných tokov, na rôznych ruderálnych/devastovaných plochách, na opustených nevyužívaných plochách, okolo ťažobných plôch a skládok, na viniciach, suchých pasienkoch a lúkach na stráňach s dostatkem vyvýšených miest (kry, vyššie byliny).

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 800 – 1400 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 15 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 5.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 1 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – vzhľadom na vysokú početnosť druhu a malý rozsah záberov vhodných biotopov **vplyv hodnoteného úseku D1 je mierne negatívny**.

6.2.16 Chrapkáč poľný (*Crex crex*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa rozptýlene na väčšine územia najmä stredného a východného Slovenska, od nížin až po trávnaté porasty nad hornou hranicou lesa. Osídľuje trávnaté porasty v otvorenej krajine vyššie ako 20 cm. Rôzne typy prirodzených a kultúrnych lúk v alúviách riek často aj na jar zaplavované v horských oblastiach aj suchšie. V poslednom období zaznamenané najmä na úhoroch s ruderálnymi spoločenstvami a s rozptýlenými krovinami.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 90 – 150 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 144 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 3.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 1 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – z okolitých obilných polí a repky v dotknutom území boli zaznamenané chrapkajúce samce. Diaľnica D1 spôsobí zaber hniezdných a potravných biotopov

mimo CHVÚ. Populácia druhu v CHVÚ Slanské vrchy však nebude významne ovplyvnená. Diaľnica bude mierne ovplyvňovať jeho migráciu. **Vplyv D1 na populáciu chrapkáča poľného bol vyhodnotený ako mierne negatívny**, vzhľadom na rozsah záberov a polohu tohto úseku D1 mimo CHVÚ.

6.2.17 Žlna sivá (*Picus canus*)

Ekologické nároky druhu – vyskytuje sa takmer na celom území okrem poľnohospodársky využívaných plôch bez stromov. Obýva hlavne staršie listnaté lesy, zmiešané lesy, ale aj rozptýlenú zeleň, remízky, brehové porasty, ihličnaté lesy len zriedkavo. V zimnom období zostupuje nižšie.

Kvantitatívne údaje:

- Veľkosť populácie v CHVÚ: 90 – 150 párov.
- Výmera záberu biotopu druhu v CHVÚ: 0,00 ha.
- Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo CHVÚ: 20 ha.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov CHVÚ: 1 – 3.
- Predpokladaný počet ovplyvnených párov hniezdiacich mimo CHVÚ: 1 – 5.

Pravdepodobné vplyvy – vhodné biotopy druhu sú v trase D1 zastúpené len minimálne a hniezdiská ovplyvnené nebudú, preto **vplyv hodnotíme ako mierne negatívny**.

6.3 Hodnotenie vplyvov na biotop 91F0 – Ls1.2

V zmysle národnej klasifikácie biotopov ide o biotop **Ls1.2 Dubovo-brestovo- jaseňové nížinné lužné lesy**. V zmysle klasifikácie biotopov Natura 2000 ide o **biotop 91F0** Riparian mixed forests of *Quercus robur*, *Ulmus laevis* and *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* or *Fraxinus angustifolia*, along the great rivers of the Atlantic and Middle-European provinces (*Ulmion minoris*).

Biotop Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy (tvrdý lužný les) sa vyskytuje na vyšších a relatívne suchších stanovištiach údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími povrchovými záplavami. Pôdy sú od typologicky nevyvinutých nivných a glejových až po hnedé pôdy bohaté na živiny. Krovinové poschodie je dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú prítomné nitrofilné, mezofilné a hygrolilné druhy s výrazným jarným aspektom. Lesné porasty v tomto priestore sú mladé, čiastočne znehodnotené cudzokrajnými druhmi, najmä agátom bielym (*Robinia pseudoacacia*). Rozšírené sú tu aj liany plamienka plotného (*Clematis vitalba*) a chmeľu obyčajného (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sú prítomné hygrolilné, mezofilné a nitrofilné druhy, s výrazným jarným aspektom.

Tabuľka 7 Prevod jednotiek lesníckej typológie na lesné biotopy

Kód biotopu	SLT	Názov SLT	HSLT	Kód NATURA
Ls1.2	QFr	<i>Querceto – Fraxinetum</i>	125 Dubové lužné jaseniny – prechodné luhy	91FO
	UFrp	<i>Ulmeto – Fraxinetum populeum</i>	135 Brestové lužné jaseniny – prechodné luhy	
	UFrc	<i>Ulmeto – Fraxinetum carpineum</i>	124 Hrabové lužné jaseniny – tvrdé luhy	

Vysvetlivky: HSLT – hospodársky súbor lesných typov, SLT – skupina lesných typov

Druhové zloženie biotopu – *Acer campestre*, *Crataegus monogyna*, *Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*, *F. excelsior*, *Padus avium*, *Populus nigra*, *Quercus robur*, *Tilia cordata*, *Ulmus laevis*, *U. minor*. V podraсте rastú *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Allium ursinum*, *Anemone ranunculoides*, *Campanula trachelium*, *Clematis vitalba*, *Corydalis cava*, *Ficaria bulbifera*, *Gagea lutea*, *Galium aparine*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Lamium maculatum*, *Leucjum vernum* subsp. *carpaticum* (endemit), *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Vitis sylvestris*.

Na uvedený biotop (Ls1.2) sú viazané druhy živočíchov, ako napr. slimák záhradný (*Helix pomatia*), obaľovač zelený (*Tortrix viridana*), priadkovec topoľový (*Poecilocampa populi*), chochlatka brestová (*Dicranura ulmi*) a ďalšie. Na širšie okolie riešeného územia s menším antropickým vplyvom sa viaže výskyt živočíšnych druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia zaradeného medzi lokality Natura 2000. Ide o druhy vodného vtáctva, ako napr. bocian čierny, brehul'a hnedá, bučiakik močiarny, haja tmavá, chochlačka sivá, kačica chrapľavá, ďalej z obojživelníkov sa vyskytujú kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), z bezstavovcov roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*) a iné. Dotknutá lokalita poskytuje úkryt a slúži na zdržiavanie vysokej a diviacej zveri, príslahlé polia predstavujú zdroj potravy.

Geografické rozšírenie (kvantitatívne údaje) o biotope – v podmienkach Slovenska biotop Ls1.2 predstavuje nasledovný areál rozšírenia: alúviá väčších riek v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín do nadmorskej výšky 300 m, zahŕňajúce celky Beskydské predhorie, Bodvianska pahorkatina, Borská nížina, Cerová vrchovina, Hornonitrianska kotlina, Hronská pahorkatina, Chvojnická pahorkatina, Ipeľská kotlina, Ipeľská pahorkatina, Košická kotlina, Krupinská planina, Lučenská kotlina, Nitrianska pahorkatina, Podunajská rovina, Považské podolie, Revúcka vrchovina, Rimavská kotlina, Slovenský kras, Trnavská pahorkatina, Východoslovenská pahorkatina, Východoslovenská rovina, Zemplínske vrchy, Žitavská pahorkatina. V minulosti sa zrejme vyskytovali aj v Turčianskej kotline, Zvolenskej kotline, Žiarskej kotline a Žilinskej kotline.

Kvalitatívne údaje o dotknutej lokalite – trasa D1 a jej ochranné pásmo priamo zasahuje do biotopu európskeho významu: Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy, fytocenologicky zaraďované do zväzu *Alnion incanae* Pawłowski in Pawłowski et al. 1928, podzväzu *Ulmenion* Oberd. 1953.

Biotop v súčasnosti predstavuje úzky brehový pás fragmentov pôvodných porastov brehov, alúvia najmä Torisy. Napriek významnej ruderalizácii, vplyvu kontaktných poľnohospodárskych kultúr, dominantné fácie apofytov porast, vyznačuje sa vitálnymi a vzrastlými jedincami druhov najmä: vrbá krehká (*Salix fragilis*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), b. väzový (*U. laevis*). Významne sa začína presadzovať agát biely (*Robinia pseudoacacia*), prítomné sú tiež - dub letný (*Quercus robur*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), topoľ čierny (*Populus nigra*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), v leme tiež javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), sporadicky topoľ sivý (*Populus canescens*), baza čierna (*Sambucus nigra*), vrbá košíkarská (*Salix viminalis*), prítomný tiež bršlen bradavičnatý (*Euonymus verrucosus*). Z ostatných druhov dominujú najmä plamienok plotný (*Clematis vitalba*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), ostružina ožinová (*Rubus caesius*), z bylín najmä, pľh'ava dvojdomá (*Urtica dioica*) cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*), blyskáč cibul'katý (*Ficaria bulbifera*), hluchavka škvornitá (*Lamium maculatum*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), v leme brehu potoka roztrúsene chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*). Napriek zostatkovému pôvodnému spoločenstvu, aktuálny biotop patri medzi európsky významné a dendrologicky cenné.

Hodnotenie vplyvov – z predchádzajúcich kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov k dotknutej lokalite je možné konštatovať, že sa nejedná o jedinečný výskyt predmetu ochrany v rámci regiónu alebo biogeografickej oblasti.

Tabuľka 8 Kritéria stavu pre lesný biotop Ls1.2 – 91F0

Kritérium	Váha kritéria (w_k)
a) Typické druhy biotopu	0,40
b) Štruktúra lesného biotopu	0,35
c) Negatívne vplyvy	0,20

Ku každému kritériu sú stanovené kritické rozpätia kvalitatívnych a kvantitatívnych znakov, ktoré má biotop splniť, aby mohol byť zaradený podľa svojho stavu do jednej zo štyroch kategórií FCS (tabuľka 5).

Tabuľka 9 Kategórie stavu biotopu

FCS (priaznivý stav ochrany)	Kategória	Stav ochrany
A	výborný	priaznivý
B	dobrý	priaznivý
C	narušený	nepriaznivý
D	nevyhovujúci	nepriaznivý

Vysvetlivky: stav biotopov z hľadiska ich ochrany sa klasifikuje v štyroch základných kvalitatívnych kategóriách.

Pri posúdení stavu biotopov európskeho významu boli len orientačne použité hodnotenia podľa zastúpenia charakteristických a indikačných taxónov v kombinácii s ohrozeniami inváznymi a expanzívnymi druhmi podľa manuálu. Súčasne sa vychádzalo zo zistení o aktuálnom spôsobe a intenzite obhospodarovania a antropického narušenia lokalít s výskytom významných biotopov.

Vzhľadom na charakteristiku biotopu uvedenú v kapitole 6.1.1 je možné zhodnotiť súčasný stav ochrany biotopu Ls1.2 – 91F0 (tabuľka 6).

Tabuľka 10 Hodnotenie priaznivého stavu biotopu Ls1.2

Kritériá	Indikátory	Stav biotopu			
		A	B	C	D
a) Typické druhy lesného biotopu	a ₁) Druhovú zloženie stromovej vrstvy			X	
	a ₂) Druhovú zloženie bylín a krov				
b) Štruktúra lesného biotopu	b ₁) Veková štruktúra				
	b ₂) Prirodzené zmladenie drevín				
	b ₃) Priestorová štruktúra				
	b ₄) Hrubé a zvlášť cenné stromy				
	b ₅) Hrubé mŕtve drevo				
c) Negatívne vplyvy	c ₁) Zdravotný stav (výsledok vplyvu neg. faktorov)				
	c ₂) Širšie priestorové súvislosti				X

Jednotlivým kategóriám A, B, C, D (FCS – stav ochrany) sa prideli bodová hodnota – známka ($Z_j = 1 - 4$) a jednotlivým kritériám a, b, c príslušné váhy (w_k) pre daný biotop. Z konkrétneho hodnotenia stavu biotopu sa vypočíta výsledná priemerná známka a to ako aritmetický priemer pridelených bodov.

Tabuľka 11 Priemerná bodová hodnota („známka“) stavu biotopu Ls1.2

Kritériá	Stav biotopu v zmysle FCS			
	A výborný $Z_j = 1$	B dobrý $Z_j = 2$	C narušený $Z_j = 3$	D nevyhovujúci $Z_j = 4$
a) Typické druhy lesného biotopu $w_k = 0,40$			$Z_v = 3 \times 0,40$	
b) Štruktúra lesného biotopu $w_k = 0,35$				$Z_v = 4 \times 0,35$
c) Negatívne vplyvy $w_k = 0,20$				$Z_v = 4 \times 0,20$

Vysvetlivky: Z_j = pridelená známka; Z_v = pridelená známka – vážená o hodnoty kritéria

Bodová hodnota stavu biotopu Ls1.2 podľa:

- aritmetického priemeru pridelených známok $\Sigma Z_j = (3 + 4 + 4) / 3 = \mathbf{3,67}$
- sumy vážených pridelených známok $\Sigma Z_v = 3 \times 0,40 + 4 \times 0,35 + 4 \times 0,20 = \mathbf{3,40}$

Priemerná známka Z_j svojou hodnotou názorne vyjadruje kvalitu biotopu, čím viac sa blíži k 1,0, tým je stav biotopu priaznivejší; všeobecne lepšiu charakteristiku skutočného stavu biotopu poskytuje vážený priemer Z_v . Táto metóda je použiteľná iba na približné, hrubé kvantifikovanie celkového stavu biotopu.

Podľa bodového hodnotenia **biotop Ls1.2 vykazuje veľmi narušený až nevyhovujúci stav.**

Vplyvy navrhovanej stavby na predmet ochrany – stavba v mieste výskytu fragmentov biotopu si vyžaduje úpravu toku Torysy, čo môže mať potenciálny vplyv na povrchový vodný režim.

Stavba neprechádza cez celistvú časť biotopu, ale zasahuje len do jej okrajovej časti v dosahu vplyvov urbanizovaného územia so silne antropogénne pozmenenou krajinou štruktúrou. Nepriame vplyvy budú spôsobené prašnosťou stavby, ale aj prevádzkou navrhovanej činnosti. Zároveň dôjde k dočasnému a trvalému záberu pôdneho fondu. Predpokladajú sa negatívne vplyvy pri náhodnej havárii (napr. únik ropných látok), čím môže dôjsť k bodovému znečisteniu pôdy.

Na zásah do biotopu je potrebný súhlas príslušného orgánu ochrany prírody. V lokalite je navrhnutý monitoring s cieľom sledovania vplyvu výstavby a prevádzky na biotop. Navrhovanou zmenou dôjde k skráteniu dĺžky úpravy toku Torysy, čo je možné hodnotiť ako riešenie s mierne pozitívnym vplyvom stav biotopu.

Významnosť vplyvov – vzhľadom na súčasný nepriaznivý stav ochrany biotopu a jeho pomerne nízku výmeru je možné konštatovať, že stavba **nebude mať vplyv** na zhoršenie ani zlepšenie stavu ochrany dotknutej lokality.

6.4 Hodnotenie vplyvov na biotop 91E0 – Ls1.3

V zmysle národnej klasifikácie biotopov ide o biotop **Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy**. V zmysle klasifikácie biotopov Natura 2000 ide o **biotop 91E0** Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy – Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).

Biotop zahŕňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V alúviach väčších nížinných riek sa nachádzajú vrbovo-topoľové lesy (Ls1.1), tzv. mäkký lužný les, pričom jeho pomenovanie je odvodené od mäkkého dreva

topoľov a vrb ako charakteristických drevín tohto biotopu. V stredných polohách pri menších tokoch na vrbovo-topoľové lesy nadväzujú jaseňovo-jelšové podhorské lesy (Ls1.3), tvorené jaseňom štíhlym a jelšou lepkavou. V horských oblastiach na horných tokoch ubúda zastúpenie jaseňa štíhleho a jelšu lepkavú strieda jelša sivá. V klasifikácii slovenských biotopov túto jednotku nazývame horské jelšové lužné lesy (Ls1.4, obr. 174). V podraсте prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie.

Tabuľka 12 Prevod jednotiek lesníckej typológie na lesné biotopy

Kód biotopu	SLT	Názov SLT	HSLT	Kód NATURA
Ls1.3	FrAl	<i>Fraxineto – Alnetum</i>	323 Jaseňové jelšiny	91EO
			399 Jaseňové jelšiny (OR)	
	Sf	<i>Salicetum fragile</i>	633 Horský vrbový luh	

Vysvetlivky: HSLT – hospodársky súbor lesných typov, SLT – skupina lesných typov

Druhovú zloženie biotopu – chrastnica trstovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), j. úzkolistý (*F. angustifolia*), jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*, obr. 175), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*),

j. sivá (*A. incana*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), ostružina ožinová (*Rubus caesius*), perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), topoľ biely (*Populus alba*), t. čier-ny (*P. nigra*), vrba biela (*Salix alba*), v. krehká (*S. fragilis*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*).

Na uvedený biotop (Ls1.2) sú viazané druhy živočíchov, ako napr. dúhovec menší (*Apatura ilia*), d. väčší (*A. iris*), obaľovač striebročiary (*Epinotia cruciana*), podobník ovadovitý (*Paranthrene tabaniformis*), slimák škvrnitý (*Arianta arbustorum*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*) a iné.

Geografické rozšírenie (kvantitatívne údaje) o biotope – v podmienkach Slovenska biotop Ls1.3 predstavuje nasledovný areál rozšírenia: jaseňovo-jelšové lesy lemuju brehy riek a potokov v podhorských polohách, kde výškovo nadväzujú na vrbovo-topoľové lužné lesy nížin a pahorkatín. Biotop sa udáva z celkov Bachureň, Beskydské predhorie, Biele Karpaty, Branisko, Cerová vrchovina, Čergov, Čierna hora, Horehronské podolie, Hornádska kotlina, Jablunkovské medzihorie, Javorníky, Kozie chrbty, Košická kotlina, Kremnické vrchy, Krupinská planina, Laborecká vrchovina, Liptovská kotlina, Ľubovnianska vrchovina, Malé Karpaty, Muránska planina, Myjavská pahorkatina, Ondavská vrchovina, Pliešovská kotlina, Podbeskydská brázda, Podbeskydská vrchovina, Poľana, Popradská kotlina, Považské podolie, Považský Inovec, Revúcka vrchovina, Rožňavská kotlina, Slanské vrchy, Slovenský kras, Spišsko-šarišské medzihorie, Starohorské vrchy, Strážovské vrchy, Šarišská vrchovina, Štiavnické vrchy, Tribeč, Turčianska kotlina, Turzovská vrchovina, Vihorlatské vrchy, Vtáčnik, Východoslovenská pahorkatina, Zvolenská kotlina, Žiar, Žiarska kotlina a Žilinská kotlina.

Kvalitatívne údaje o dotknutej lokalite – priamo v ochrannom pásme stavby je vo zvyškoch a nesúvislo zachované významné rastlinné spoločenstvo biotopu Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy kód Ls1.3.

Spoločenstvo patrí zväzu *Alnion incanae* Pawłowski in Pawłowski et al. 1928, podzväzu *Alnenion glutinoso-incanae* Oberd. 1953. Fragmenty porastov, ktoré sa ešte zachovali, tvoria už len lemové porasty brehov potokov (ekosystémy Torysy), s postupným a nevýrazným prechodom k

spoločenstvu vrbových krovín na zaplavovaných brehoch riek Kr9, zväzu *Salicion tianthrae* T. Müller et Görs 1958. Mnohé brehové porasty v záujmovom úseku D1 sú v podstate odstránené, vysadené náhradnými drevinami – topol kanadský (*Populus x canadensis*), orech vlašský (*Juglans regia*) často s upravovanými trávnatými brehmi i záhradnícky udržiavané (napr. alúvium potoka pri Vajkovciach).

Z drevín v lemovom brehovom poraste fyziognomicky významne prevládajú vrby, vrba krehká (*Salix fragilis*), v. biela (*S. alba*), v. rakytová (*S. caprea*), v. košíkarská (*S. viminalis*), primiešané sú jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), topol kanadský (*Populus x canadensis*) jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), svíb krvavý (*Cornus sanguinea*), baza čierna (*Sambucus nigra*), topol osikový (*Populus tremula*), ojedinele lieska obyčajná, topol sivý (*P. canescens*). Častý je však napr. agát biely (*Robinia pseudoacacia*), orech vlašský (*Juglans regia*), slivka čerešňoplodá (*Prunus cerasifera*, subsp. *myrobalana*), hruška planá (*Pyrus pyraster*) zaznamenaný je aj výskyt javorovca jaseňolistého (*Negundo aceroides*). Bylinný typický porast je len ojedinelý, významne modifikovaný ruderalnými druhmi spoločenstiev zväzov *Carduo-Urticion dioicae* Hadač ex Hadač in Hadač et al. 1969, *Arction lappae* R. Tx. 1967, *Aegopodion podagrariae* R. Tx. 1967- - biotopy X3 Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídel, X8 Porasty invázných neofytov (pohánkovec japonský – *Fallopia japonica*), čiastočne X10 porasty ruderalizovaných bahnitých brehov.

Hodnotenie vplyvov – z predchádzajúcich kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov k dotknutej lokalite je možné konštatovať, že sa nejedná o jedinečný výskyt predmetu ochrany v rámci regiónu alebo biogeografickej oblasti.

Tabuľka 13 Kritéria stavu pre lesný biotop Ls1.3 – 91E0

Kritérium	Váha kritéria (w_k)
a) Typické druhy biotopu	0,45
b) Štruktúra lesného biotopu	0,30
c) Negatívne vplyvy	0,25

Ku každému kritériu sú stanovené kritické rozpätia kvalitatívnych a kvantitatívnych znakov, ktoré má biotop splniť, aby mohol byť zaradený podľa svojho stavu do jednej zo štyroch kategórií FCS (tabuľka 15).

Tabuľka 14 Kategórie stavu biotopu

FCS (priaznivý stav ochrany)	Kategória	Stav ochrany
A	výborný	priaznivý
B	dobrý	priaznivý
C	narušený	nepriaznivý
D	nevyhovujúci	nepriaznivý

Pri posúdení stavu biotopov európskeho významu boli len orientačne použité hodnotenia podľa zastúpenia charakteristických a indikačných taxónov v kombinácii s ohrozeniami inváznymi a expanzívnymi druhmi podľa manuálu. Súčasne sa vychádzalo zo zistení o aktuálnom spôsobe a intenzite obhospodarovania a antropického narušenia lokalít s výskytom významných biotopov.

Vzhľadom na charakteristiku biotopu uvedenú v kapitole 6.1.2 je možné zhodnotiť súčasný stav ochrany biotopu Ls1.3 – 91E0 (tabuľka 16).

Tabuľka 15 Hodnotenie priaznivého stavu biotopu Ls1.3

Kritériá	Indikátory	Stav biotopu			
		A	B	C	D
a) Typické druhy lesného biotopu	a ₁) Druhovú zloženie stromovej vrstvy				X
	a ₂) Druhovú zloženie bylín a krov				
b) Štruktúra lesného biotopu	b ₁) Veková štruktúra		X		
	b ₂) Prírodné zmladenie drevín				
	b ₃) Priestorová štruktúra				
	b ₄) Hrubé a zvlášť cenné stromy				
	b ₅) Hrubé mŕtve drevo				
c) Negatívne vplyvy	c ₁) Zdravotný stav (výsledok vplyvu neg. faktorov)			X	
	c ₂) Širšie priestorové súvislosti				

Jednotlivým kategóriám A, B, C, D (FCS – stav ochrany) sa prideli bodová hodnota – známka ($Z_j = 1 - 4$) a jednotlivým kritériám a, b, c príslušné váhy (w_k) pre daný biotop. Z konkrétneho hodnotenia stavu biotopu sa vypočíta výsledná priemerná známka a to ako aritmetický priemer pridelených bodov.

Tabuľka 16 Priemerná bodová hodnota („známka“) stavu biotopu Ls1.3

Kritériá	Stav biotopu v zmysle FCS			
	A výborný $Z_j = 1$	B dobrý $Z_j = 2$	C narušený $Z_j = 3$	D nevyhovujúci $Z_j = 4$
a) Typické druhy lesného biotopu $w_k = 0,45$				$Z_v = 4 \times 0,45$
b) Štruktúra lesného biotopu $w_k = 0,30$		$Z_v = 2 \times 0,30$		
c) Negatívne vplyvy $w_k = 0,25$			$Z_v = 3 \times 0,25$	

Vysvetlivky: Z_j = pridelená známka; Z_v = pridelená známka – vážená o hodnoty kritéria

Bodová hodnota stavu biotopu Ls1.2 podľa:

- aritmetického priemeru pridelených znáмок $\Sigma Z_j = (2 + 3 + 4) / 3 = 3,00$
- sumy vážených pridelených znáмок $\Sigma Z_v = 4 \times 0,45 + 2 \times 0,30 + 3 \times 0,25 = 3,15$

Priemerná známka Z_j svojou hodnotou názorne vyjadruje kvalitu biotopu, čím viac sa blíži k 1,0, tým je stav biotopu priaznivejší; všeobecne lepšiu charakteristiku skutočného stavu biotopu poskytuje vážený priemer Z_v . Táto metóda je použiteľná iba na približné, hrubé kvantifikovanie celkového stavu biotopu.

Podľa bodového hodnotenia **biotop Ls1.3 vykazuje narušený a nepriaznivý stav ochrany.**

Vplyvy navrhovanej stavby na predmet ochrany – stavba v mieste výskytu zvyškoch a nesúvislo zachovaného biotopu si vyžaduje úpravu toku Olšava, čo môže mať potenciálny vplyv na povrchový vodný režim.

Stavba neprechádza cez celistvú časť biotopu, ale zasahuje len do jej okrajovej časti v dosahu vplyvov urbanizovaného územia so silne antropogénne pozmenenou krajinou štruktúrou. Nepriame vplyvy budú spôsobené prašnosťou stavby, ale aj prevádzkou navrhovanej činnosti. Zároveň dôjde k dočasnému a trvalému záberu pôdneho fondu. Predpokladajú sa negatívne

vplyvy pri náhodnej havárii (napr. únik ropných látok), čím môže dôjsť k bodovému znečisteniu pôdy.

V lokalite je navrhnutý monitoring s cieľom sledovania vplyvu výstavby a prevádzky na vzácny biotop. Na zásah do biotopu je potrebný súhlas príslušného orgánu ochrany prírody. Úpravou vodného toku dôjde k skráteniu dĺžky, čo je možné hodnotiť ako riešenie s mierne pozitívnym vplyvom na životné prostredie.

Významnosť vplyvov – vzhľadom na súčasný nepriaznivý stav ochrany biotopu a jeho pomerne nízku výmeru je možné konštatovať, že stavba **nebude mať vplyv** na zhoršenie ani zlepšenie stavu ochrany dotknutej lokality.

6.5 Celková významnosť vplyvov na predmet ochrany dotknutých lokalít

Zásah do biotopov a chránených vtáčích území **nebude predstavovať zásadný, resp. významný priamy alebo nepriamy negatívny vplyv** na predmet ochrany.

Vplyv navrhovanej činnosti nepriamo zasiahne CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slanské vrchy. Stavba sa nachádza v silne antropizovanom prostredí, kde tieto vplyvy nie sú nové. Preto plánovaná stavba bude mať len mierny vplyv na priaznivé stavy kritériových druhov susediacich chránených vtáčích území Slanské vrchy a Košická kotlina. Tento vplyv spôsobí najmä:

- zníženie výmery lovných habitatov,
- zvýšenie potenciálnych kolízií s prevádzkou motorových vozidiel počas výstavby cesty a po jej uvedení do prevádzky,
- vyrušovanie hniezdísk niektorých druhov,
- znečistenie prostredia prachom, hlukom a svetlom.

Tabuľka 17 Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany CHVÚ Košická kotlina

Vedecký názov	Slovenský názov	Významnosť vplyvov	Predpokladaný vplyv
<i>Falco cherrug</i>	Sokol rároh	-1	Zásah do potravného biotopu mimo CHVÚ.
<i>Strix uralensis</i>	Sova dlhochvostá	-1	Zásah do potravného biotopu v mimo hniezdom období mimo CHVÚ.
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Ďateľ hnedkavý	-1	Zásah do potenciálneho hniezdného biotopu mimo CHVÚ.
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biely	-1	Zásah do potravného biotopu mimo CHVÚ.
<i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica poľná	-1	Zásah do hniezdného a potravného biotopu mimo CHVÚ.
<i>Aquila heliaca</i>	Orol kráľovský	-1	Vyrušovanie hniezdiska mimo CHVÚ a zásah do potravného biotopu, možné usmrcovanie počas prevádzky.

Vysvetlenie významnosti vplyvov: -1 = mierne negatívny vplyv.

Tabuľka 18 Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany CHVÚ Slanské vrchy

Vedecký názov	Slovenský názov	Významnosť vplyvov	Predpokladaný vplyv
<i>Aquila heliaca</i>	Orol kráľovský	-1	Trasa D1 je potravným biotopom
<i>Bubo bubo</i>	Výr skalný	-1	Trasa D1 je potravným biotopom
<i>Aquila pomarina</i>	Orol kriľavý	-1	Trasa D1 je čiastočne potravným biotopom

<i>Pernis apivorus</i>	Včelár lesný	-1	Trasa D1 je čiastočne potravným biotopom
<i>Dendrocopos medius</i>	Ďateľ prostredný	-1	V okolí D1 sa vyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Strix uralensis</i>	Sova dlhochvostá	-1	Záber časti potenciálneho lovného biotopu
<i>Sylvia nisoria</i>	Penica jarabá	-1	V okolí D1 sa vyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Ficedula albicollis</i>	Muchárik bieločrý	-1	V okolí D1 sa vyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Lanius collurio</i>	Strakoš červenochrbtý	-1	V okolí D1 sa vyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Lullula arborea</i>	Škovránok stromový	-1	V širšom okolí D1 sa vyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Coturnix coturnix</i>	Prepelica poľná	-1	zásah do hniezdneho a potravného biotopu mimo CHVÚ
<i>Jynx torquilla</i>	Krutihlav hnedý	-1	Záber potenciálne vhodného biotopu
<i>Muscicapa striata</i>	Muchár sivý	-1	Záber potenciálne vhodného biotopu
<i>Streptopelia turtur</i>	Hrdlička poľná	-1	Záber potenciálne vhodného biotopu
<i>Saxicola torquata</i>	Pŕhľaviar čierohlavý	-1	Záber potenciálne vhodného biotopu
<i>Crex crex</i>	Chriaštel poľný	-1	Záber vhodného biotopu
<i>Picus canus</i>	Žlna sivá	-1	Záber potenciálne vhodného biotopu
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian čierny	0	Potravné a hniezdne teritória sa nachádzajú mimo dotknutého územia.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Ďateľ bieločrý	0	Hlavným biotopom výskytu sú lesné oblasti, nížinnej krajine sa vyhýba.
<i>Ficedula parva</i>	Muchárik červenohrdlý	0	Druh sa vyskytuje len vzácné v niektorých nížinných lesoch. Listnaté a zmiešané lesy s dominanciou alebo aspoň výraznejšou prímiesou buka (vhodný biotop) sa v trase diaľnice nenachádzajú.
<i>Aquila chrysaetos</i>	Orol skalný	0	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek lesný	0	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Bonasa bonasia</i>	Jariabok hôrny	0	V trase ani blízkom okolí D1 sa nevyskytuje vhodný biotop druhu
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Žltouchost lesný	0	V trase D1 nebol druh zaznamenaný a vhodný biotop sa vyskytuje minimálne
<i>Dryocopus martius</i>	Ďateľ čierny	0	Vyskytuje sa v starých lesných porastoch, zmiešaných alebo listnatých lesoch, ktoré nie sú výstavbou a prevádzkou diaľnice dotknuté.

Vysvetlenie významnosti vplyvov: -1 = mierne negatívny vplyv; 0 = nulový vplyv – zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

Počas výstavby bude negatívnym vplyvom zánik a fragmentácia časti biotopov (Ls1.2 – 91F0 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy s rozlohou 0,88 ha a Ls1.3 – 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy s rozlohou 1,44 ha) a počas výstavby i prevádzky hlavne rušenie druhov hlukom, svetlom a kolízie s dopravnými prostriedkami. Vplyvy pôsobiace dočasne (počas výstavby) nebudú v dotknutých lokalitách nové, v súčasnosti tu pôsobia. Vplyvy, ktoré budú pôsobiť trvalo (počas prevádzky) nemožno pokladať za úplne nové, pretože mnohé z nich tu už pôsobia ako vplyvy antropizovaného prostredia.

Súčasný charakter hodnoteného územia je výsledkom flórogenetických procesov integrovaných z fytogeografickej polohy územia a fyzicko-geografických, biotických pomerov a výrazných dlhodobých a extenzívnych antropogénnych zásahov, najmä však spôsobmi a charakterom využívania krajiny v súčasnosti. V hodnotenom území prevládajú polia, kosené lúky, pasienky, lúčne úhory, čiastočne sady a prídomové záhrady. Pôvodná vegetácia sa v priestore dotknutého územia zachovala len v fragmentárnej forme na antropizovaných plochách.

Pozdĺž brehov potokov dotknutého územia dominujú vrbiny, ktoré sú jednak náhradným spoločenstvom jelšových a jaseňovo-jelšových lužných lesov a horské podzväzu *Alnenion glutinoso-incanae* Oberd. 1953. Priamo v kontaktnej zóne je v súčasnosti už len čiastočne, vo zvyškoch, nesúvislo zachované významné rastlinné spoločenstvo biotopov Ls1.2 – 91F0 a Ls1.3 – 91E0.

Tabuľka 19 Sumarizácia vplyvov na biotopy európskeho významu 91F0 a *91E0

Biotop	Významnosť vplyvov	Predpokladaný vplyv
Biotop 91F0 (Ls1.2)	0	Zmena vodného režimu, dočasný a trvalý záber pôdneho fondu.
Biotop *91E0 (Ls1.3)	0	Zmena vodného režimu, dočasný a trvalý záber pôdneho fondu.

Vysvetlenie významnosti vplyvov: 0 = nulový vplyv – zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

6.6 Hodnotenie vplyvov na integritu dotknutých území sústavy Natura 2000

Integrita územia je súdržnosť ekologickej štruktúry a funkcií územia v rámci celej jeho plochy alebo celých biotopov, komplexov biotopov a / alebo populácií, pre ktoré bolo územie klasifikované. O území možno povedať, že má vysoký stupeň integrity, pokiaľ je realizovaný v ňom obsiahnutý potenciál pre naplnenie cieľov ochrany, pokiaľ sa udržiava schopnosť pre samovoľné zotavenie a samovoľnú obnovu za dynamických podmienok a pokiaľ si vyžaduje minimum vonkajšej podpory vo forme manažmentu.

Vo vzťahu k navrhovanej diaľnici D1 bola hodnotená tak koherencia celkovej sústavy Natura 2000 ako aj integrita dotknutých území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie vplyvov na koherenciu sústavy Natura 2000

Priama prepojenosť území sústavy Natura 2000 v mieste navrhovanej činnosti nie je, t.j. úsek neprechádza jedným ani viacerými územiami Natura 2000. Migračná priechodnosť pre živočíchy medzi jednotlivými ÚEV nebude negatívne ovplyvnená vzhľadom na ich vzdialenosť (medzi ÚEV Strahuľka a ÚEV Stredné Pohornádie je 18 km vzdialenosť), priestorovú šírku a vhodné migračné podmienky. Migračné podmienky v rámci Slanských vrchov zostanú zachované. Mierne narušená bude koherencia medzi CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slanské vrchy. Z predmetov ochrany, ktoré sú totožné pre obidve CHVÚ sú to najmä druhy sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a orol kráľovský (*Aquila heliaca*), ktorých prelety medzi CHVÚ budú výstavbou a prevádzkou diaľnice mierne ovplyvnené. Ide však o okrajovú migráciu medzi severnou časťou CHVÚ Košická kotlina a centrálnou časťou CHVÚ Slanské vrchy. Koherencia sústavy Natura 2000, jednotlivých populácií druhov a typov biotopov komunikujúcich medzi územiami Natura 2000 nebude významne narušená. Spojitosť sústavy Natura 2000 bude mierne narušená bariérovým prvkom v krajine, ale tento vplyv nebude predstavovať dlhodobú genetickú alebo migračnú izoláciu žiadneho druhu alebo biotopu, ktorý je predmetom ochrany dotknutých území Natura 2000. Vzhľadom na očakávané zachovanie priestorových prepojení sústavy Natura 2000 neboli identifikované zásadné alebo významné

negatívne vplyvy na integritu území sústavy Natura 2000. **Koherencia sústavy Natura 2000 teda zostane zachovaná.**

Hodnotenie vplyvov na integritu CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slanské vrchy

Stavba v hodnotenom úseku D1 Budimír – Bidovce je plánovaná mimo CHVÚ, z toho dôvodu je možné konštatovať, že pravdepodobne nedôjde jej vplyvom k narušeniu ich integrity. Navrhovanou činnosťou budú sčasti negatívne ovplyvnené vtáky, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Negatívny vplyv spočíva najmä v zábere lovných a potravných biotopov za hranicami CHVÚ, zväčšení vplyvu na migračnú schopnosť a vyrušovaní stavebnými mechanizmami počas výstavby (hluk a prašnosť). Fragmentované budú najmä lovné teritória vtákov, ktoré sú predmetom ochrany obidvoch CHVÚ. Záber a fragmentácia hniezdnych a lovných biotopov nepredstavuje kritický záber, a teda neovplyvní zásadne integritu CHVÚ. Ďalšie nepriame vplyvy ako je hluk, svetlo a kolízie vtáctva s dopravnými prostriedkami nie sú v území nové, pôsobia ako vplyvy súčasnej cestnej siete a urbanizovaného prostredia.

Významný vplyv na celistvosť dotknutých území sústavy Natura 2000 nastáva vtedy, ak minimálne jeden druh/biotop (predmet ochrany) je významne činnosťou ovplyvnený. Vplyvy stavby na celistvosť lokality/lokalít sú teda hodnotené najmä z pohľadu dotknutých predmetov ochrany území sústavy Natura 2000.

Na základe vyhodnotenia vplyvov na predmet ochrany je možné konštatovať, že stavba má mierne negatívny vplyv na celistvosť (integritu) dotknutých lokalít.

Realizácia činnosti neovplyvní migráciu druhov do iných území európskeho významu. Vzhľadom na súčasné negatívne a rušivé vplyvy, nebudú výrazne narušené komunikačné trasy, koridory a refúgia predmetu ochrany dotknutej lokality, ktoré by mohli znamenať narušenie prepojenosti populácií medzi jednotlivými biotopmi. Vybudovaním mostných objektov a rámových priepustov prispeje k zachovaniu konektivity v krajine a vytvorením prijateľných podmienok pre migráciu zveri v trasách migračných koridorov.

Koherencia sústavy Natura 2000 a jednotlivých populácií druhov a typov biotopov komunikujúcich medzi územiami Natura 2000 nebude z uvedených dôvodov narušená. Súdržnosť ekologickej štruktúry a funkcií dotknutých lokalít nebudú významne narušené aj vzhľadom na skutočnosť, že ide o vplyvy v tesnej blízkosti chránených vtáčích území.

Udržanie kvality ekologických funkcií a prebiehajúcich ekologických procesov v dotknutých územiach sústavy Natura 2000 je možné aj v podmienkach realizácie stavby. Rovnako plnenie cieľov ochrany územia nebude významne narušené. Stavba nespôsobí významnú fragmentáciu dotknutých lokalít alebo významné zmeny ekologických funkcií.

Súčasná štruktúra krajiny záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú krajinu. Realizácia stavby ovplyvní charakter daného územia a bude mať vplyv na štruktúru krajiny.

6.7 Hodnotenie kumulatívnych vplyvov

Rozsah územia pre hodnotenie kumulatívnych vplyvov sa preskúmal v širšom okolí navrhovanej činnosti a aj v medziach CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slanské vrchy.

V blízkom okolí navrhovanej činnosti sa neuplatňujú, resp. nie sú lokalizované žiadne významné vplyvy, ktoré by boli v kumulácii s navrhovanou činnosťou. Za účelom vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov boli zisťované informácie o záberoch území sústavy Natura 2000 a to od roku 2004 (t.j. od výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1) až do súčasnosti.

V rámci informačného systému MŽP SR (www.enviroportal.sk), časť Informačný systém EIA/SEA, sú v dotknutých lokalitách plánované alebo sú realizované nasledovné činnosti:

- Prevádzkovaný úsek diaľnice D1 Prešov – Budimír.
- Diaľnica D1 Bidovce – Dargov (záverečné stanovisko stratilo platnosť, prebehne nové posúdenie vplyvov).
- Rýchlostná cesta R4 Košice – Milhošť.
- I/18 a I/74 Lipník – Ubl'a, preložka cesty.
- Ložisko Ruskov – Strahuľka: ťažba andezitu.
- Ťažba andezitu v dobývacom priestore Ruskov I. – Starý lom do vyťaženia zásob.
- Zmeny a doplnky územných plánov viacerých obcí.

Dôležitým faktorom pri hodnotení kumulatívneho vplyvu je okrem intenzity a rozsahu vplyvov zistených aktivít aj výmera (rozsah) území Natura 2000 a vhodných biotopov druhov. Môžeme konštatovať, že vplyvy identifikovaných aktivít (činností) nie sú významne negatívne na predmet ochrany dotknutých CHVÚ. Uvedené činnosti nezasahujú do dotknutých území Natura 2000 tak zásadne, aby spôsobili významné narušenie ich štruktúr, znehodnotenie predmetov ochrany alebo výrazný pokles v ich populáciách alebo biotopoch. Rozsah CHVÚ je tak veľký, že uvedené vplyvy nespôsobia zásadné zmeny v uvedených ukazovateľoch. Napriek niektorým záberom biotopov (napr. DP Slanec, R4 Košice - Milhošť) priamo v CHVÚ ich rozsah je nízky a populácie druhov môžu využívať iné vhodné biotopy (potravné i hniezdne lokality).

Vzhľadom na lokalizáciu diaľnice D1 Budimír – Bidovce za hranicami CHVÚ, v súčasnosti existujúce vplyvy a priestorový rozsah CHVÚ nie je predpoklad výrazného zvýšenia kumulatívneho vplyvu na tieto územia. Z uvedených zistení vyplýva, že ku vplyvom na dotknutý predmet ochrany a celistvosť území sústavy Natura 2000, je možné priradiť len mierne kumulatívne vplyvy.

Pre nasledujúci úsek diaľnica D1 Bidovce – Dargov bude spracované nové posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, jeho súčasťou bude aj hodnotenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000 podľa článku 6.3 smernice EÚ 92/43/EHS. V súčasnosti sa spracováva štúdia realizovateľnosti s variantným riešením.

Ďalšie plány a projekty, ktoré by boli situované priamo do dotknutých CHVÚ v blízkosti D1, nie sú spracovateľom k dátumu spracovania tohto hodnotenia známe. Lepšie dopravné spojenie sa môže stať impulzom pre ďalšie rozvojové aktivity v CHVÚ. Z hľadiska ochrany predmetu CHVÚ je preto potrebné pri ďalšom územnom plánovaní v tomto priestore postupovať veľmi citlivo a dôsledne rešpektovať podmienky ochrany kritériových druhov.

7. Záver

Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti bolo vykonané metodikou zodpovedajúcou požiadavkám Smernice 92/43/EHS o biotopoch (podľa vzoru českej metodiky). Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti bolo vykonané voči dotknutému predmetu ochrany a klasifikované stupnicou: 0 (bez vplyvu), -1 (mierne negatívny vplyv) a -2 (významný negatívny vplyv). Výsledky vyhodnotenia významnosti vplyvov sú v tabuľkovej forme zosumarizované v kapitole „8. Celková významnosť vplyvov na predmet ochrany dotknutých území Natura 2000“. **Stavba nebude mať zásadný, resp. významný vplyv na predmet ochrany a integritu dotknutých lokalít.**

Predpokladané nepriame vplyvy na CHVÚ Slánske vrchy a CHVÚ Košická kotlina možno hodnotiť ako akceptovateľné za podmienky dodržania platných právnych noriem v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd, hlukovej záťaže a nakladania s odpadmi.

Na mnohých miestach v sledovanom území vďaka výraznej antropizácii sa vyskytujú porasty invázných neofytov, pričom prevládajú nevyhranené plošné zárasty, najmä pri líniových komunikáciách, brehoch kanálov, okrajoch polí a pod.

Navrhovanou činnosťou stavby dôjde k úprave toku rieky Olšava a Torysa v miestach kde sa nachádzajú biotopy Ls1.2 – 91F0 a Ls1.3 – 91E0, čo môže mať potenciálny vplyv na povrchový vodný režim. Zároveň na miestach biotopov dôjde k dočasnému a trvalému záberu pôdneho fondu mostnými objektmi stavby. Avšak, redukcia plochy biotopu, populácií druhov, ako aj biodiverzity územia, je málo významná. Táto zmena nebude mať zásadný alebo významný vplyv na predmet ochrany daných biotopov. Stav ochrany atakovaných biotopov sa z hľadiska stavu ochrany nezmení a nebude významne narušený. Ovplyvnené nie sú zvlášť kvalitné, či jedinečné výskyty druhov alebo biotopov, ktoré by predstavovali ohrozené alebo zanikajúce populácie alebo biotopov.

V rámci nepriamo dotknutého územia sa neočakáva významné narušenie ekologických nárokov dotknutého predmetu ochrany CHVÚ Košická kotlina a CHVÚ Slánske vrchy. Z hľadiska integrity je predpoklad udržania kvality predmetných lokalít Natura 2000. Z hľadiska naplňania ekologických funkcií a obnovných schopností vo vzťahu k predmetu ochrany budú druhy a ich biotopy naďalej schopné fungovať spôsobom, ktorý je reprezentovaný aj v súčasnosti.

Zároveň je však možné konštatovať, že znížením výmery lovných biotopov, znížením výmery potenciálnych hniezdných biotopov a zvýšením potenciálnych kolízií s prevádzkou motorových vozidiel počas výstavby a prevádzky diaľnice je možné predpokladať určitý nepriamy negatívny vplyv na populácie vtákov menovaných chránených vtáčích území.

V ostatných rokoch sa v lokalite na hranici katastrov Vyšný Olčvár a Rozhanovce pri Olšavskom potoku objavil nový hniezdny pár orla kráľovského. Hniezdna lokalita sa nachádza v blízkosti trasy diaľnice cca 200 m južne od diaľnice D1. Na základe písomného stanoviska organizácie Ochrana dravcov na Slovensku, ktoré obdržali ŠOP SR RCOP Prešov a OÚZP Košice - okolie bolo navrhnuté, aby vo vyjadrení č.2012/01989 boli zohľadnené aj nasledovné nové podmienky:

- aby sa stavebné práce v úseku diaľnice v blízkosti výskytu hniezda orla kráľovského realizovali v mimohniezdnom období t.j. od 1.8. do 28.2 príslušného kalendárneho roka;
- aby v úseku diaľnice km 7,5 – 8,4 zo strany bližšej k hniezdnemu stromu bolo inštalované pletivo s výškou 4,0 m, pri ktorom budú vysadené popínave rastliny.

V prípade, že by sa výstavba diaľnice D1 nerealizovala (nultý variant), z dopravného hľadiska by zostala súčasná situácia smerovania dopravy, s nárastom intenzity na komunikačnom systéme. Jestvujúca intenzita dopravy a predpokladaný nárast intenzity

dopravy poukazujú na skutočnosť, že v časti úseku už je, resp. v blízkej budúcnosti dôjde k naplneniu kapacity cesty I/50 v jestvujúcom šírkovom usporiadaní a následne dôjde aj k poklesu výkonnosti komunikácie. Bolo by potrebné rozšíriť komunikáciu tak, aby vyhovovala kategórii C 22,5/80 a vybudovať preložku cesty I/50 mimo zastavaného územia. To by malo za následok nielen vynaloženie finančných prostriedkov, ale aj zásah do jestvujúcej zástavby v danom území a záber pozemkov. Zároveň by bolo nevyhnutné rekonštruovať úrovňové stykové križovatky cesty I/50 s cestami III. triedy. Takéto riešenie sa z hľadiska koncepcnosti rozvoja cestnej siete, ako aj dopadov na životné prostredie javí ako nie veľmi vhodné.

Vypracovali:

Mgr. Tomáš Šembera,

Ing. Ivan Šembera, CSc.,

RNDr. Michal Klaučo, PhD.

Bratislava, február 2014.

Použitá literatúra

- Čerňanský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š., Procházka, F., 1999: Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov SR a ČR, Vol. 5. Vyššie rastliny. Bratislava: Príroda, 456 s.
- Danko Š., Darolová A. & Krištín A. (eds.), 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. Bratislava: SAV VEDA, 688 s.
- Danko a kol., 2010: Vtáctvo Slanských vrchov a ich predhorí, v rámci projektu NPOA/2009/01/29 "Rozvoj ekoturistiky prostredníctvom poznávania vtáctva", 1. vydanie, Michalovce
- del Hoyo J., Elliot A. & Sargatal (eds.), 1994: Handbook of the Birds of the World, Vol. 2: New World Vultures to Guinea-fowl. Barcelona: Lynx Edicions.
- Ferianc O., 1977: Vtáky Slovenska 1. Bratislava: SAV VEDA.
- Hagemeijer W. J. M., Blair M. J. (editors), 1997: The EBCC atlas of european breeding birds – their distribution and abundance. London: T and AD Poyser.
- Hudec K., Černý W. (eds.), 1977: Fauna ČSSR- Ptáci 2. Praha: Academia.
- Klescht, V., Valachovič, D., 2002: Ochrana živočíchov na pozemných komunikáciách. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica.
- Mebs T., 2004: Dravci Evropy. Český Tešín: Víkend, 245 s.
- Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, MŽP SR, 2002
- MŽP ČR, 2011: Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000, OZ Ametyst, červenec 2011
- Polák, P., Saxa, A., (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, pp. 736.
- ŠOP SR, 2012: I/18 a I/74 Lipníky – Ubľa, preložka cesty, Štúdia vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000, december 2012
- ŠOP SR, 2012: Rýchlostná cesta R4 Košice – Milhošť, Primerané posúdenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000 (v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch), november 2012
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 p.
- Škapec, L. a kol., 1992: Červená kniha ohrozených a vzácných druhov rastlín a živočíchov ČSFR 3. Bezstavovce. Príroda, Bratislava, 152 pp.
- Vicieníková, A., Polák P. (eds.) 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR v spolupráci s DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, 151 p.
- Věstník MŽP ČR, ročník XVII, částka 11 z novembra 2007: Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Internetové a databázové zdroje údajov:

- <http://bd.eionet.europa.eu/article17>
- <http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/n2000>
- Štandardný dátový formulár EK pre územia Natura 2000 (<http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/n2000/envtq6c>)
- <http://www.sopsr.sk/natura>
- Vyhláška MŽP SR č. 193/2010 zo 16.04.2010, ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Slanské vrchy
- Vyhláška MŽP SR č. 193/2010 zo 16.04.2010, ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Košická kotlina
- <http://www.enviroportal.sk>
- <http://www.vtaky.sk>
- <http://www.aves.vtaky.sk>
- <http://www.dravce.sk>
- <http://www.bociany.sk>
- <http://www.birding.sk>
- <http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/n2000/envtq6c>
- Dokumentácia na územné rozhodnutie, DOPRAVOPROJEKT, a.s. Bratislava, divízia Prešov, jún 2007
- Dokumentácia stavebného zámeru, DOPRAVOPROJEKT, a.s. Bratislava, divízia Prešov, jún 2007
- Dokumentácia na stavebné povolenie, spracoval DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 06.2011
- Environmentálna databáza firmy EKOJET spol. s r. o. a jej dokumentácie hodnotenia vplyvov činností na životné prostredie – zámery alebo správy EIA
- Orientačný inžiniersko-geologický prieskum, URANPRES, s.r.o. Spišská Nová Ves, 2005
- Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti - Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 02.2013
- Podrobný IGHP, INGEO-ighp, s.r.o. Žilina, 2011
- Rozhodnutie o umiestnení stavby právoplatné zo dňa 11.08. 2008
- Správa o hodnotení vplyvov stavby na ŽP, EKOPED, s.r.o. Žilina, marec 1997
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky za roky 2004 – 2011. MŽP SR a SAŽP
- Sprievodná správa k dokumentácii na stavebné povolenie (DSP), DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 02.2011
- Sprievodná správa technická časť k dokumentácii na stavebné povolenie DSP, DOPRAVOPROJEKT, a.s. v 12.2012
- Stanovisko ŠOP SR Banská Bystrica, zo dňa 26.11.2013, číslo: ŠOP SR / 4450 / 2013
- Technická štúdia Diaľnica D1 Budimír – Bidovce, spracoval Ing. Tabaček, Žilina, 1997,

- ÚPD VÚC Košického samosprávneho kraja
- Územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. j. 45/2008-Bi zo dňa 11.08.2008,
- Zámer o hodnotení stavby na životné prostredie v zmysle zákona 127/1994 Z.z. (Ekoped Žilina, 1996)
- Záverečné stanovisko MŽP SR č. 974/96-4.2 zo dňa 19.01.1998.
- Stanovisko Regionálneho centra ochrany prírody (ďalej len „RCOP“) v Prešove

Mapové podklady - Základným mapovým podkladom pre vypracovanie predloženej dokumentácie bola účelová mapa v mierke 1 : 1 000. Polohopis a výškopis účelovej mapy (Geoplán, s.r.o. Poprad) zodpovedá skutkovému stavu z roku 2005 s doplnením v roku 2006 a 2010. Účelová mapa bola vypracovaná v súradnicovom systéme S-JTSK, výškovom systéme B.p.v, v III. triede presnosti. Ako ďalšie mapové podklady boli použité:

- ortofotomapa v mierke 1:10 000 (EUROSENSE, s.r.o. Bratislava), stav jún 2006
- ortofotomapa v mierke 1:2 000 (EUROSENSE, s.r.o. Bratislava), stav máj 2010
- digitálny model terénu spracovaný fotogrametricky (EUROSENSE, s.r.o. Bratislava), stav jún 2002
- základná mapa v mierke 1:10 000

Mapová a iná obrazová dokumentácia

V dokumente „Hodnotenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000“ sa nachádzajú nasledovné mapové, tabuľkové a obrazové interpretácie:

1) Tabuľková interpretácia:

- **Tabuľka 1** Predpokladané druhy odpadov produkované počas prevádzky
- **Tabuľka 2** Interpretácia významnosti vplyvov
- **Tabuľka 3** Zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000, resp. na predmet ochrany
- **Tabuľka 4** Záber pozemkov D1 Budimír – Bidovce
- **Tabuľka 5** Vplyv navrhovanej činnosti na CHVÚ Košická kotlina
- **Tabuľka 6** Vplyv navrhovanej činnosti na CHVÚ Slanské vrchy
- **Tabuľka 7** Prevod jednotiek lesníckej typológie na lesné biotopy
- **Tabuľka 8** Kritéria stavu pre lesný biotop Ls1.2 – 91F0
- **Tabuľka 9** Kategórie stavu biotopu
- **Tabuľka 10** Hodnotenie priaznivého stavu biotopu Ls1.2
- **Tabuľka 11** Priemerná bodová hodnota („známka“) stavu biotopu Ls1.2
- **Tabuľka 12** Prevod jednotiek lesníckej typológie na lesné biotopy
- **Tabuľka 13** Kritéria stavu pre lesný biotop Ls1.3 – 91E0
- **Tabuľka 14** Kategórie stavu biotopu
- **Tabuľka 15** Hodnotenie priaznivého stavu biotopu Ls1.3
- **Tabuľka 16** Priemerná bodová hodnota („známka“) stavu biotopu Ls1.3
- **Tabuľka 17** Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany CHVÚ Košická kotlina
- **Tabuľka 18** Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany CHVÚ Košická kotlina
- **Tabuľka 19** Sumarizácia vplyvov na biotopy európskeho významu 91F0 a *91E0

2) Mapové zobrazenie:

- **Mapa 1** Umiestnenie navrhovanej činnosti
- **Mapa 2** Priestorová interpretácia dotknutých území sústavy Natura 2000
- **Mapa 3** CHVÚ Košická kotlina (SKCHVU009)
- **Mapa 4** CHVÚ Slanské vrchy (SKCHVU025)
- **Mapa 5** ÚEV Stredné Pohornádie (SKUEV0328)
- **Mapa 6** ÚEV Strahuľka (SKUEV0326)
- **Mapa 7** Biotop Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0)
- **Mapa 8** Biotop Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0)

Stanoviská a odpovede
